

آلولو شعر لر

هاشم ترلان

شعر صنعت گلزارینين مين سري وار.

بيرده اونا شكيل وئرهن رسام گرى.

هر كلمه نين، هربير سوزون ئوز يئرى وار،

يوقسا شعر، صنعت اولوب گولمبيجى.

آلولی شعرالد

هاشم تولان

موسسه انتشارات نوپا
آلولى شعرلر
هاشم ترلان
اولنجى چاپ ۱۳۵۸

كتابين ايچينده كيلر

صفحه	(از صفحه ۵) مقدمه
۱۱	انقلاب مارشی
۱۳	جنگ صلح
۱۵	فلسطینلى
۲۰	انقلاب گونلرى
۲۷	قاچира
۲۹	گورورم
۳۳	شاه گئدر اولدو
۳۵	قىزىل گولون ئولومى
۳۷	توكوجى قىز و ساوالان
۴۱	قهرمان ارانيه
۴۳	گول اوغلان
۴۵	دومانلى تبريز
۴۹	باجىينين آندى
۵۳	بىر هېنده جواب
۵۷	من گونشى سئويرم
۶۰	آراز
۶۴	انور ساداتا
۶۶	آى ويئر
۷۲	شاهين و سيمورغ قوشى

صفحه

۷۷	شاعرین دیلی
۷۹	منم
۸۰	باکی حستی
۸۵	استادیمیز شهریارا
۸۷	نئجه یانماشین
۸۹	نوروز بایرامی
۹۲	سمندین ئولومونه
۹۴	باليقچى نين ارادى
۱۰۱	شاعر و قلم
۱۰۷	عاشق دوستوما
۱۰۸	تبریز
۱۱۰	محفیل دوستلاریما
۱۱۵	آرزو لاریم
۱۱۷	اولدوز روزنامهسى
۱۱۹	کندیمیزین گوزلینه
۱۲۱	سئوگیلیم
۱۲۳	آلدا تمادینمی
۱۲۴	نازینا قربان
۱۲۵	من يارا بندم
۱۲۶	دیلدن دیله
۱۲۷	ملی مسئله باره سینده

گنجعلی صباحتی مبارز شاعر

میرهاشم حسن زاده "طولان" جوانلیغینین ایلک گونلگریندن شعرو
ادبیاتا سونسوز بیر علاقه نشان و ئەر رک، يازدیغى كىچىك شعرلرا يله ئۆزۈنۈ
تا نىتدىر ماغا باشلامىشدىر.

پەھلوى رژىيەنин فاشىزم سياستى نتىجەسىنده ايراندا ياشايىان خلقلىرىن
مدنىيت، دىيل و ادبىاتلارينى اورتادان آپارماغا چالىشىدىقلارى كىمى، يئنى
وجودا گلمىش تالانت واستعدا دلارىندا بوغولما سينا سبب اولوردو. بىز
عملده بونو گوردوڭ كەبورزىم آذربايجان دىلىيندەن وحشت ائتدىگى كىمى،
ھەچ بيردا خلى و خارجي قدرتلردىن قورخمور. ائلە بوناگورە دە، بودىلىين
رواج تاپما غىينىن قارشىسىنى آلماغا، آذربايجانلىلارين ملىتىنى دانماق
اوچون هرجوريالان واويدور مالارا ال آتىرىدىلار. بئلە بير بوغونوچ دوردە
استعدادلار سوسۇز قالمىش چىچكلىرىز كىمى سولوب اورتان گئدىردى. گونه
شىن قارشىسىنى قارابولودلار ھمىشە لىك دو تا بىلەمە دىيگى كىمى، يازىچى
و شاعر لرىنده قىلمىنин اوچونو بىردىفعە لىك سىندىرماق ممكىن دە گىل.

"طولاندا" ئورگى آزادلىق عشقىلە چىرىپىنان باشقا شاعرلر كىمى، هله گنج
ياشلارىندا اىكىن، دنيانى قان دنىزىينە چئويىرەن فاشىزم اشغالچىلارى علېھەنە
سىنى او جالدا نلاردان اولوب. او، "جنگ و صلح" آدلى شعرىنده جنگ
ايلىه صلحى قارشى - قارشىيا قويور:

جنگ دئير: آدىم جنگدىر، يئر اوزوندە دوغولمو شام فقط شردن.
ياراندىغىيم گوندىن برى گوز يوموشام بوبىشىدەن.

طوفانلاردا ن، او دپوسگوره ن آلو ولارдан دوغولموشام!
ویرانه لیکردن خبر وئرەن خىرسىز بايقوشام.

oooooooo

بومبالارين اوزرىنده يازىلىمىشىدира منيم آدىم.
بولود كىمى بىر قارانلىق كولگە سالىر قول – قانادىم.
قانلىيسىيا م گۈزلىكىن، انسانلىغىن، طبىعىتىن.
سئومە يېرەم بەهارى من، دشمنىييم هر صنعتىن!

oooooooo

صلح دئير: آدىم صلح دور، بودنىادا دوغولموشام بەهادان من.
الها م آلىربوتون وارلىق منيم كىرىكىن قدرتىمدىن.
مليونلارلا گونوللىرىن گوشە سىنده يئريم واردىر.
منيم عمروم ياشادىقجا بوتون ائللر بختىيار دىر
ائشىدىرەم ئوز آدىمى بىللىرىن آوازىندا.
ساغلىغىما ماھنى قوشور عاشيقلادا ئوز سازىندا.
حقى واردىر چونكە، ائللر مىدىن اومور سعادتى.
انسانلارامن وئرىرەم خىرا يەبرىكتى. وساڭە... دئمكلە،
جىنگىن دەشتلى، چىركىن او زونوو صلحون صفا وئرەن گۈزل ماھىتىنى گۈزلى
بىر صورتىدە قىلمە گتىرمىكىلە، او خوجولارىندا جىنگە – نفترت و صلحە محبت او
يادىر.

١٣٢٤ نجى ايلدە، آذر آيىنин ايگەمى بىرىنده وجودا گلن انقلاب،
بىر گونش كىمى ئوز رحمت شعالارىنى ئولكە يە يابىر كن، حيات، او زون

ايللر ظلم و ستم گورموش زحمت كشلرين اوءزونه گولمگه باشладى . كندلر ، شهرلرئوز دونونود گىشىمە يە ، مكتبلر آنا دىلىيندە تدرىيسە ، آزادلىق ماھنىلارى ترىنە باشلاندىغى گونلرده ، جوان " طران " دا بلىل كىمى ذوقە گلىپ جە جە وور ماڭاشن و آزاد محيطدن الها م آلىپ ، يازماغا باشلاردى ، شعرلىرى روزنامە و مجلە لرده چاپ اولوب يا يلىرىدى . تشکيل اولونموش " يازىچىلار و شاعرلر " جمعىتىنە " فعال شاعرلر جرگە سىنه كئچمىشدى .

" طران " زحمتكش بير عائلە دە دوغولوب ، بويودويو كىمى ، ئوزودە بىرز حمتكشاولموشدور . گورە دە بوطبە نىن حيات وياشايىشىدان الها م آلاراق ياز مىشدىر . " توخوجو قىز " اثريندە ، توخوجوقىز ساوالان داعىنى مخاطب قرار وئەر رك ئوز دردىنى اونا آچىر :

من آنادان اولان گوندىن قارا گئىمېش بختىم منىم ،
ايش دىزگاهى آخشام سحر اولموش خواب رختىم منىم .
گوز باخديقجا ئونومدە كى ارىشلەر آرقاجلارا ،
حيران فالىر توخدوغوم " حيران قاچان يا ماجلارا "
ئوز قانىملا بويا نمىشدىر تو خودوغوم قىرمىزىلار ،
گوزلرىمەن نورىن آلدى ياراتدىغىم نقش - نكار .
ايلمهچالدىم آخشام سحر ، دىل آچمادىم دوستا - يادا .
زحمت چىكدىم هنرىملە ، دست رنجىم گىئى بادا
داش اووه كلى ، ظالم ارباب اوغورلادى شروتىمى .
فقط گوندە بئش قىراانا آلدى منىم صنعتىمى .
بودردىرىم بير طرفە ، ايکى ايلدىر سئوكىلىمدىن ،

دارا دوشموش بلبل کیمی آیریلمیشام ئوز گولومدن .
"قاییدارام فکر اء يلمه" دئیب ، منى وداع ائتدى .
او بیرپارچا چورهك ایچون تهران يولون دوتوب كئتدى .
گورولدويوو کیمی ، شاعر خلقیمیزین استشار و محرومیتلرینى نه قدر
ساده و صمیمیتله قلمه گتیر میشىد .

معلوم اولدوغو کیمی ، ۱۳۲۵ نجى ايل آذر آینىن ایگرمى بىرى
آذربايجان خلقى ئوچۇن تارىخى بىر فاجعه – اولموشدور . آمریكا و اينگلستان
امپرياليستلىرنە آرخالاتان محمد رضا حربى قوه لرايىلە آذربايجانا باسقىن
ائىدىب ، آذرى توپرا قلارىنى ، آزادى خواهلارىن آل قانىيلا بويادى .
ئولكە نى تالان ائتدى . زندانلار دولدو . دار آغا جلارى قورولدو . حق
دئىهنىن دىلى كسىلدى . او تانما ياراق حيا سىزجا سىنا بوجنا يتلىرىنىن آدىنى
"فتح آذربايجان" قوياراق ایگرمى بىرى آذرى غالبيت گونوكىمى ، هر ايل
جشن دوتماغا باشладى بىر حالدا كە آذربايجان هئچ وقت ايراندان آيرىلما
مېشىدۇ و آيرىلماق فكر يىنده دە يوح ايدى . فقط ، ئوزو ئوز ايشلر يىنده آزاد
اولماق اىسته يردى . داها دوغروسو ، ئوزو – ئوز ائوينىن آغا سى اولماق
اىسته يردى . ملي مدنىيت و دىلىنى حفظ ائتمك اىسته يردى . بوجقى ايران
دولتى رسمى " آذربايجانلىلارا وئر مېشىد .

بوجنا يتلىردىن متأ ثراولان شاعر " باجىنин آندى " شعرىنى قلمه گتىرير .
بوکىچىك پوئە ما شكلينىدە يازىلان اثردە : باجى نئچە گونلردىن بىرى ايتمىش
فاردا شىنى آختارا – آختارا گلىب بىرىغىنجاغا چىخىر . بىر قوجا قارىيا
ياناشىب :

آندا يچيره م ، من اوره كدهن ، شهيدلرين آل قانيينا
آند ايچيره م آل گونه شى سئونلرين و جدانينا !
آند ايچيره م ، ايگيدلرين اگيلمه ين وقارينا !

قوجا شرقه شفق سالان آذربايجان ديارينا !
انتقامين آلماق اوچون جلادلارдан ، آندايچرهك ،
سنگر لرده يا تاجاغا م قوج نبيين هجري تك !
قصاسيني آلاجا غام ياغيلارдан مين هنرله !

بئله ليكله "طرلان" محمد رضانين توره تديگي جنايتلىرى منعكىس
ائتمكله ، باجي نين شها متىنى و مبارزه ده آمانسىز اولاجا غىنى گوستير
او خوجولارىنى تاثر آلتىينا آلاراق ، اونلاردا انقلابى بىر روح اويا تماغا و گله
جگه اميد وظفر وعدهسى وئيرى .

ايран خلقلىرىنىن آمانسىز مبارزه لرى و مصدق دولتىنىن مقاومتى
قارشىسىنداتاب گتىرە بىلەمەب ، باش گوتوروب ايراندان قاچان شاه ، آمريكا
امپرياليزمىنىن با يراغى آلتىندا گئرى دوندوکده ، نظامى قوه لرىن گوجوايله
بوتون دموكراتيك قوه لرى اورتادان آپاردى . بىر كلمه ده اولسا ، حق
دانىشان — حق يازان روزنامه و مجله لرىن آغزيينا قفييل ووردور دولاكىن ،
"طرلان" مبارز شاعرلر جرگە سىنده يئنده ده ئوز مبارزه سىنى دوام ائتدىرە
رك ، "من گونه شى سئويره م" شعرىندە سمبوليک طرزىدە ،
اي بولودلار ، قارابولودلار !

وطن گويلىرىندەن چكىلىن گئرى !
اي ووران گونلۇمە يارا بولودلار !
چكىلىن گئرى ، من گونه شى سئويره م !
دئيه ، هاراي سالىير . "باليقچىنىن ارادە سى" آدى شعرىندە طوفانا

دو تولموش، هریئردن امیدی او زولموش باليقچینین یادینا آتاسینین وصیتی
دو شور.

دريالاردادارا دوشدون، واى دئمه!
اچل يئتدى ئوله جىم داي، دئمه!
آرخالان ئوز قدرتىنه - گوجونه،
آلما ئولوم كلمه سينى و ئجىنه.
تسليم اولسا يول كسه نه ساربان،
مقصدىنە يئتىشمى كاروان؟
دريالاردا قالما كومك ها يىنا،
جوشۇن سولار كف بىچىر بويونا،
طوفانلاردا ارادە سىز اۋەنلر،
ساحل لره چىخا بىلەم مظفر.

آتاسينين سوزلىرى باليقچىنин قلبىنە قووت وئيرىر. ئوز جدىيىتى اونا
نجات وئيرىر. بئله ليكلە شاعرىيئتىرىر كە، آزاد حيات و يا شاماق ايستە يىن
گەرە ك، ئولوم قارشىسىندا دا مقاومت ائتسىن، تسليم اولماسىن.
"شاهين و سىمرغ" پوئە ماسىندا گۈزل تصوير لرلە، او ايکى قوشو
قارشىلا شىرىپ. بويىلە كە شاهين، قاف داغىذىن كىللە سىنده آيا قلارىندان
زنجىرە چكىلىميش بىر سىمۇغ قوشونا راست گلىرى. اونون گوروتوشۇو وقارىندان
خوشوگلىرى. اجازە ايستەيركە، دىمدىيگى ايلە اونون زنجىرلىرىنى پارچالايدى،
آزاد ائتسىن. بوشرتايىلەكە، اونو ئوز آغا سىنinin يانىنا ارمغان آپارسىن.
اميدوار دىير كە صاحبىنinin اوندان خوشوگلە جك. اوناقىزىلداڭ قفس دوز
لتدىرە جك. شىرىن دىلە باشلايدى،
يا پدىرار بويونا قىزىلداڭ قفس
آلارسان ايلك دفعە راحت بىر نفس.

گله رگوروشونه خانلار، بويوكلر،
ياشارسان آسوده، گوره رسن ثمر.
دئديكده، سيمرغ اونون نيتينى آنلاير غضبله نره ك: ،
بسدير سوile ديگين، اوسانديم يئتر!

آغا جئوزكوكونون ئوستوندە بىتىر
سونسە وجودىمە قايىار حياتىم،
كوكوندن آيرىلساقلۇم — قانا دىيم،
فالسام آزادلىغا يئنه دە حسرت،
گۈزۈمە تار اولسا منجە طبىعت،
آيا عىيم زنجىر دە، دوشىمىن فسدەن،
خوشدور سوile دىگين قىزىل قفسەن
قا فىن كىلە سىدە اولسا مىكىنیم،
يارا شمىر شائىىمە بىنە لىك منىم؟
سندە گئىت خانلارىن قوللوغۇندا اول.

عار اولسون سىينىچۇن دوتىدوغۇن بويول

دئير، شاعر، شيرين وعدەلرە آلدىانا، عهد پىمانلارىنى اونودوب،
شهرت و مقام او چون ئوزۇنۇ ساواكلارىن اختىارييىتا قويان ساتقىن لارا ئوز
نفرتىنى يئتىرىر، آزاد لىغىنى الدن وئر مىدىن، بىنە چىلىيىكىنسە، اشگانجە
آلتنىدا قالماقى اوستۇن گورور.

"طرانىن" مختلف ساحملەردىيازدىيى شعرلىرىر — بىرىندىن گۈزلىدىر.
او، ايران زحمتكىشلىرىنىن شاھلىق رژمى علېنه باشلايدىيى نەختىندە گئىرى
قالمىرى. محمد رضا زونه ووردوغو دىندارلىق ما سقا سىنى اونون ئوز
دىلىلە پارچالاير.

مذهب آلتنىدا مدام من سىنه مىچاڭ ائلە دىم.

زواری اولدوم امامین ئوز مو خاک ائله دیم .
يالواریب ملالارا ریسک خطرناک ائله دیم .
چكديگىم نقشلرى انيدىجە بطلان گورورم . دئير . باشقا
يئرده :

قويموشام ممده لى تك حراجە ايران آى آلان !
ئوز الپىملە بو وطن اولسا دا وېران ، آى آلان !
ئوز مالىمىدىر ، ائله دیم قىمتى ارزان ، آى آلان !
باسا — باس سالما داداش ! جنسى فراوان گورورەم .
الدە دولار دايانيب آمريكا ، آلمان گورورەم .

oooooooooooo

بىرده گوردون كە هويدا منى سالمىش كىلگە ،
اودا من تك داراشىب باشقا طرفدن يئمگە .
دئدىم : اى ذاتى قىريق ! مندن آلىرسان تله كە ؟
دئدى : والله بوايشى سانما كە پنهان گورورەم .
هامى دوتموش يوكونو ، سن كىمى سهمان گورورەم .
بونلارى يازماقلاملىت مالىينىن نجه تالانا گئتدىيگىنى گوسترىر . "شاه
گئدەر اولدۇ" شعرىيىنده ،

چالدى ملت غلبە شاه گئدەر اولدۇ . آبالام !
دئمە نهضت قوتارىب ، بىر تەر اولدۇ آبالام !
ھله دە شاھمار ايلانلار آليب اطرافى همان ،
ظاهرى خوش خط و خال ، باطنى جلا دىكىمى قان .
فرصت آردىنجا گزىر ، وورماغا ضربت دالىدان .
سويلە مە دشمنىيىز دربە در اولدۇ ، آبالام !
ضربە مىزدىن رضاڭىن چشمى ترا اولدۇ ، آبالام !

بئلهلىكله شاعر "موقعيتن باشى گىچەلننلە آيىق اولماغى ، سا يقلېيفى تا بشيرير . " طران " ھمىشە زەختىش انسانلارين حياتىندان السا م آلاراق ، الينه قلم آليدىر . مبارز بىر شاعر كىمى ئوزونو گوستر مىشىدیر . او ، خلقىنinin حيات ويا شايىشىنا باغلى اولدوغۇندان ، داها دا دىگرى و ئولمىز اثرلىر يارا داجا عىينا اميد بىسلە يېرىك .

تهران - ۱۳۵۸/۲/۱۲

انقلاب مارشى

ایران بئنه چالخانیر آل فانلارین ایچیندە .

خلقين گولور طالعى طوفانلارين ایچيندە .

سسى ورىبىدىر دنبا داعصىانچىلار سسىنه ،

جوشقۇن آخار سولار دا بىز ئوزوروک عكسينه .

اوج مىن ايللىك باشىندا تاج گىدىرن شاهلارين ،

يوخسوللارى لوت عريان آج گىدىرن شاهلارين ،

دايانمىشىق ئونوندە تاج آلمىشىق باشىندا .

نه عالم نشان وئرىپ، ندە تارىخ يا شىندا .

با غلانىب زنجىركىمى بىر - بىرىنە جرگىز ،

آندىمىز قىهرمانلىق وجدانمىز تر - تميز .

قانادىمىز انقلاب ، مقصد يمىز آزادلىق ،

امپر يا لىزمىن دوشوب بازارينە كىسادلىق .

يا س قونبىدور اوتايدا واشىنگتونا ، لىندىنە ،

قلبىمىزىدە ، چال - چا غير كونلۇمۇزدە تىتنىنە

وصال يار اوذا خدا ، يوللارى يمىز نىكانلى ،

دېمنىمىز آمانسىز ، دورت يا يىنمىز دومانلى .

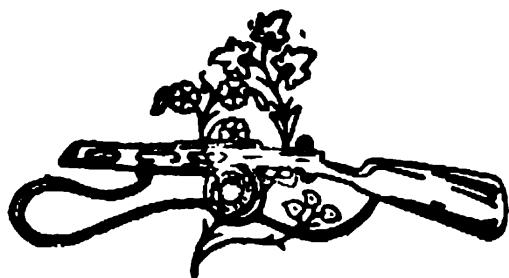
اما گلىر هر زمان ارادمىز امدادا ،

مشكللىرى وقارلا بىز قويوروخ آرخادا .

اگر چتىن اولسادا بىز گئدىرىك ايرلى ،

قلبیمیزه نقش اولوب شهید لرین هیکلی .
کارگرین قدرتى ، فدائینین توفنگى ،
دگوش میدانلاریندا جانبازلارین نهنگى .
الیمیزده دالغالى انقلابین بايراقى ،
بیزگئدیریك ايرلى قهرمانلار ساپاقى .
جان آتییریق دورمادان ساباحین شن چاغیندا ،
آزاد حیات قورماغا شاهلار مزار ليقيندا .

۵۷/۱۱/۲۵

جنگ ىلخ

ىلخ دئيىر :

آدىم ىلحدىر، بودنیا دادوغولموشا م بھاردان من .
 الها م آلىرىپوتون وارلىق منيم كىسىن قدرتىمدن .
 مىليونلا رلا ئور كلىرىن گوشە سىندە يئريم واردە :
 منيم عمروم ياشادىقجا بوتون ئىللربختىيار در .
 ايشىدەيرم ئوز آدىمىي بلىللرىن آوازىندا ،
 ساغلىقىما ماھنى قوشۇر عاشقلاردا ئوزسازىندا
 حقى دە وار چونكە ئىللر مندن او مور سعادتى ،
 انسانلارا من ويرىورم خىرايلە ، بركتى ،
 فقط منيم زمانىمده كورپىلرىن گولور ئوزى ،
 مين فرخلە قوجاقلايىر انسان اوغلى آغ گوندوزى ،
 من گونشىن تئللرىنى يئر او زونه سەرن زمان ،
 جوانلارى ايش باشىندا دنيا قوران گورەن زمان
 حظە آلىرا م بو وارلىق دان سيرائىتدىكجە بو عالىي .
 انسانلىقىن وارلىقىنا ، قالدىر يرا م پىالە بى
 آزاد دنيا ، ياشىل بھار ، بوقايىناشان ايل ، منىمدىر
 زەمتىكشىن پاك يورەگى منيم دوغما مسكنىمدىر .
 حفظ ايلەيىپ ساخلاسا لا ، ئوزالىندا ئىللرمنى ،
 گۈزلە سىنلر نور ساچما غاڭونش تك هرسحرمنى .

جىڭ دئىير :

آديم جىنگدر، يېئرئوزوندە، دوغولموشا م فقط شردن،
 يار اندىغىم گوندىن برى، گوزيومموشا من بشردىن
 طوفانلاردان اود پوسگورەن، آلو و لارдан دوغولموشا م،
 ويرانە ليكىلدەن خېر و ئەنخېر سىز بايقۇشا م.
 بىبالاين ئوزرىيندە يازىلىمىشدر منيم آديم،
 بولوت كىمى بىرقارانلىق كولگە سالىر قول قانا دىم.
 قانلىسيما م گۈلنېيگىن، انسانلىギين، طبىعتىن.
 سەممەپىرم بەھارى من، دشەنپىيم هەرصنعتىن
 نشە وئرير وارلىقيما كورپە لرىن آغلاماسى،
 هر آنانىن بالاسىدان ئوتىرى سىنە داغلاماسى،
 حظ آلىرا م توکولدوكچە، انسانلارىن فيزىيل قانى
 سە وينىرم گوردو كچەمن، خرابە زاربودنىيانى
 هەرگلىنىن ئوزساجىنى يولان زمان گورنده من،
 ئوز آرزو ما چاتمىش كىمى شاداولورا م ئورە گىمدەن.
 آديم واردور آمریكانىن، انگلسىن هەداشىندا،
 بىسلەنەنەن ترومنىن و چىچلىن گىچ باشىندا
 بىرضىيم وار صلح آدىندا مىن وقارلى قوجا داغدىر
 بىلىرم كە او آرزوچى ئورە گىمدە قويجا قادر

فلسطینلی

بىرگون سحر قزاراندا دان يئريينين شفقلرى
 الوان گونش رسام كيمى بىزىيندە افقلىرى ،
 قارامدهش بيرخىردن كدرلىنىدى بوتون جهان
 " صوهبىونىستلر هجوم ائديب عربلره اوتانما دان "
 اسرائىيلين عسگىلرى يئنه آزمىش ئوزىدىنى ،
 قوجا مصرىن ، سورىيائىن آيا خلايب سرحدىنى
 قاچاق سالىب فلسطينىن ملتىنى ئوز ائلىيندن
 الها م آلىب يئر سىزگىلدى ، يئرلى گىئىسىن مثلىيندن
 گوزتىكىرك نىيل چايىنин بركتلى تورپاغىنا ،
 گئنىش سينا چوللىرىندە قاراقىزىل ياتاغىنا .
 حصار چكدى عربلرىن ئولكە سىنinin آراسىندا ،
 ايندى قزىل قان چىلنيرەر عربىن ياراسىندا ،

* * *

يادا سالدىم قدىملerde يئنه دگوش ميدانلارىن ،
 خيالىمان ئوتوب كىچدى ديو باخشلى جهانگىرلر
 بىر طرفده ئوزىوردۇنون كشىكىندە دورانلارىن ،
 سر كودە سى قوج كور اوغلو بىرده ئولمز جوانشىرلر .

* * *

ورقلدىم تارخلرى اولكەلرى تالان ائدن

قان دوشگونوچنگىزلىرىن، تىمۇر لارىن اىزىن گوردوم
قدم با سەيم ھە سنگە ئىيل يولۇندا ئولوب گئدن
كام آلمامىش جوانلارىن دودا غىيندا سوزۇن گوردوم

* * *

ھە طرفە يارالانمىش دوگوشچون سولغۇن سىنى
بىرده قوجا آنالارىن آھى گویە دايىا نمىشدر
ائىلە بىلکى تارىخ يازان تارىخچىنин ھە كلمە سى
اوز مانكى انسانلارىن آل قانىلە بوييانمىشدر

* * *

اوزمانكە چولاق تىمۇر هجوم ائتدى بىزىم يوردا
حىيات سونموش بىراجاق تك توستولىنى بوتون ائلده
فرمان يازىپ حكم ائلە دى لشکرينى دئدى بوردا
ھە آذرى بىرمغۇل تك صحبت ائتسىن بىزىم دىلده

* * *

زمان كىچدى مغول لاردان نە اىز قالدى ندە اثر
تىمۇر لارىن پىنچە سىندىن آزاد اولدو آذربايجان
سن زماڭىن ايشىنە باخ بىزىم دىلى سئومىنلر
منىم ايلە هەدىيل اولدۇئۆز دىللەرى چىخدى ياددان

* x *

ھېتلر دىدى مندى اوترو يارانمىشدىر فقط جەھان
بىزدىنيانىن آقا سىيىق چون اولودور نىزادمېز
صباح ظفر مۇدە سىندىن سە وىنە جىك بوتون آلمان ،
اولدۇز لارا يازىلاجاخ ابديلىك شن آدىمېز

* * *

بىرلىشدىلەر بىرچان كېمى غضبانمىش بوتون ائللەر

بولوغالیق سیغیشماڈی اگیت لرین غیرتینه :
 غصبکارلیق خیالیندا اولان هیتلر بیرگون سحر ،
 اوردوسوبینا تسلیم اولدو ملتیلرین قدرتینه

* * *

بوگون سندهای اسرائیل ای فتنه لریواسی
 ای باشیندا هیتلر بزمین جلا دلارین هاواسی
 فاشیستلرین طالئیندن عملییندن عبرت آل
 ناپالیونون اوکئچدیگی یولارینا نظر سال
 عربلرین تورپا غینا ثروتینه گوزتیکن .
 بجر تدیگی با غجالارین گولون دریب خاراکن
 چک الینی عرب آدلی قارداشیمین ائلیندن
 چوق سه و دیگی وطن آدلی ئوز مقدس گلوندن
 سنه قارشی صف چکیبدیر صلحی سئون هرانسان ،
 نفرت یا غیر استونزه آوروپادان آسیادان .
 قورخ ائللرین غضیندن باخ ویتناما آل عبرت
 پنهان اولماز سونگولرین آرخاسیندا حقیقت .
 خور مالیقلار کلگه سینده ، چادر لاردا یاشایان
 آنایور دون دردلی یوکون ئوز چیگنینده داشیان ،
 فلسطینین ایگیدلری مquam گودور هوزمان ،
 بوگون صباح یا پیشا جاق زر دگمه لی یا خاندان
 نیل چایینین نعر سیندن غصب یا غیر کین یا غیر
 قوچامصرین اولاد لارین انتقاما " چاغیریر
 ای اسرائیل سن ای جlad ای فتنه لریواسی
 عربلرین کوز با غلایب سن وور دوغون یاراسی .
 ایله کوز که آتش کیمی کول قونو بدر او زونه

اگر صباح بیرئیل اسه نیل چاینین دوزونه ،
 باخ او زمان باش قوزایب کول آلتیندان او کوزلر ؛
 شعله چکسە قالمايا جاخ رژیمندن بیر اثر
 اى اسرائیل چکیل گئرى عربئرده دوزوم يوخ .
 يهودى ده مسلمان دا بیرانسان دیر سوزوم يوخ .
 باخ بودنیا بابالاردان قالمیش بیزه يادگار ؛
 هر ملتین بو دنیادا ياشاماغا حقیوار
 فقط بوگون آمریکانین دوللاریناساتیلان
 فاشینسلرین غضبکارلیق بولاریندان حظ آلان ،
 اسرائیلین باشچیلاری گلدا ماير ، دایانلار .
 هرگون آخشم جlad کیمی باش ياسدیغا قویانلار .
 صباح ائللر قارشیسیندا ئوز پوینونو بوراجاخ .
 متحملر کور سوسوندە قاتل کیمی دوراجاخ
 او زاخ دگیل ياخیندا در گوزلنیلەن او سحر ؛
 خورمالیقلار کولگە سیندە توى دوتا جاخ عربلر
 نیل چاییدا سولارینى صحرا لاراسپە جك ؛
 اهراملارین شن ئوزونو دونه دونه ائپە جك

* * *

سرت قایالار استوندکى اوگور کملی قهرمان .
 ارگیندە وطن عشقى افقلره يویلانان
 بیئل و وردوخچادالغا لانیر شینلنىن اتگى
 شوخ بويونا و وقار وئریرچىگىندىكى توفىگى .
 او بیر عرب كشىكجىسى اسگر يدىر تانيرام
 قلبىندىكى آغىر در دين من او زدردىم سانيرام .
 سن اى عرب دو گو شچوسي فلسطينلى قهرمان

وطن دئيە ضربه و وران دشمنلره دور مادان ،
 سنين حربىن مقدسدر و ورقار داشيم بيرده وور ،
 دوغما ائلىن ساغلىقينا هم گوبىدە وور يئردىه وور ،
 سن وور دو خجا وطن عشقى قدرت ويرير قولونا ،
 بوتون دنيا بيردوست كىمى چىچك سپرىيولونا ،
 آرزولارىن گون تك آيدىن معناسىدا درىندىر ،
 غىرتىينىن ياراشىغى آلنېنداكى ترىندىر .
 سن دوغولدۇن وطن سنى قوجا غىندا گورمدى ،
 جوان قىزلار ياس دوتاراخ تئللرىنى ھورمدى ،
 آنان سنه لايلاچالدى كورپە قوزوم يات دىدى ،
 بوى آت اوچال فلسطينىن كومگىنە چات دىدى ،
 بوجون اگىد بير عسگر سن سينه دولوغضبىن ،
 ووركە دشمن اوذا خلاشىن باغچاسىندان عربىن ،
 وور داراولسون آنا يوردۇن غىبكارا اغيارا ،
 سوهىبو نىستلر آمركادا ياس ساخلاشىن اونلارا ،
 بىلىرم كە عمرۇن بويوگولمە مىسىن ئوركدىن ،
 وورقار داشيم سعادتى او ماگىنان فلکدىن ،
 فلسطينىن آچارىدىرالىندىكى سالاحىن ،
 قلبىن كىمى اشىخلىدير صفالىدىر صباحىن ،
 ووركە ظفرسنېنلە در وطن سنين ائل سنين ،
 ساغلىقينا نغمە قوشان سازىنداكى تئل سنين .

انقلاب گونلرى

يئنه قوجا ايران هيچانلىدىر .
 گونش افقلردن بويلانىب باخىر ،
 ندىر طالعىنده سنين اى ايران ؟
 بوتون وار ليغىنى ياندىرىپ ياخىر .

* * *

ندىرگوپىلىرىنده او ايلدىر يملار ،
 چا خديقجا قانىنا با تىرملتىن
 يوخسا اولادىنinin خىالىندا وار ،
 قىرسىن زنجىر يىنى مطلقىتىن .

* * *

بىلىرم - بىلىرم حقىن وار سنين ،
 اولادسىز آنانىن او جاقى لالدىر .
 گورودم عزمىنلە گولور و طنىن ،
 دئىركى اى ايران با شىنى قالدىر .

* * *

قرىنە لر بويوشاهلار ايراندا
 منارە قوردولار انسان با شىندان
 گور - نلر دانىشىر نىل كنارىندا
 تارىخ ، اهر املارىن هر بىر داشىندان

* * *

اوھانسى سلطاندىير عدالتىلە ،
چكمىش ائل ما شينا مرحمت الين
يوخ - اونلارازلدن ئوز قدر تىلە ،
مظلوم انسانلاربىن بوكوبدور بئلىن .

* * *

كارگرگوجوندىن دوغان ضربە دن ،
شاھلار دنيا سىينىن سوئنۇر چرااغى .

انقلاب ايچىيندە چاخناشىر وطن ،
ظفر نعمە سىينىن گلپىر سوراغى .

* * *

آلۇ ولار ايچىيندە يانىر سراپىلار ،
توستى فالاخلارى اوجالىپ گويمە .
تانكىلاربىن آخىنى هى قاطار - قاطار ،
سرباز لارچاتىپدىر سونگى - سونگويمە .

* * *

گئجه نىن با غرينى دئشىر گولله لر ،
زهلى فور شونلار تېپلىپ جانا .
صباح دو واقىنى آماچاندا سحر ،
باخىشلار تىكىلىپ جانسىز انسانا .

* * *

چكىرسون نفسىن شاھلار دنياسى ،
قاچىر كولگە كىمى گناھلارىندان .
اگىنىنده كارتىرىن ماتم لىباسى ،

ائى چكىر آسيانىن نفت چاھلارىندان .

* * *

يانىر تب اىچىنده بوتون شهر لر ،
تىتىرىپ دارىوشون تاجى با شىندا .
انقلاب شعور لوهى بىر كارگر ،
گورور قدرتىينى ئوز يولدا شىندا

* * *

بورا نفت ياتاغى خوز ستاباندى باخ ،
انقلاب نغمه سى دائم دىلىنده .
آبادان با شىنى اوچان تو تاراخ ،
اعتصاب با يرغىن دو توب اليندە .

* * *

نفت آخان لوله لر موهورلىنىپدىپ
آمريكا خليجىدە پىچ و تابدادىپ .
شاھلىقىن بادە سى زهر لىپىنپدىپ ،
يعنه پالايىشگاه اعتصابدادىپ .

* * *

دونن گوي سولارا سالىردى كولگە
دودكىشلر آغزىندان چيقان توستولر
بوگون مشينلار داگلىپدى تىنگە ،
تعطيل حالىندادىپ بوتون كارگر .

* * *

يانىب آلو ولانىپ يعنه خوزستان ،
كارترىن گوزودە زىلانىپ اونا .

گئچن دگوشلرده و ئېrip امتهان ،
باخىن دوشوندكى قىزاران قانا .

* * *

آلینلار قىريشلى اللر قابارلى .
ئوركلر كينهلى ئوزلر غبارلى .
قفار صادر اولدى ، وئردى خبرىن ،
بوگون مىتىنگى وار كارگر لرىن .

* * *

شرفلى انسانلار آخىب گلدىلر ،
قورولدى ميداندا بويوك ازدهام .
دنياني اووجوندا بىلە يىنلىرىن ،
دا شىر گوزلرىنده يعنە انتقام .

* * *

ياشلى بىر كارگر دوشوندە ئونلوك ،
فوللارى چىرما قلى چىقدى كورسيه .
باخىب دالغالانان زحمتكىشلە ،
اوجادان سىلسىندى يولدا شلاردئىه .

* * *

دئدى و طنيمىز گوز تىكىپ بىزە ،
ايرانىن طالعى بىزە باغلىدىر ،
قرىيە لر بويو آتا بابامىز ،
بوردا عمر ايلە مىش بوتۇرپاقلىدىر .

* * *

اونلاردا عمرىنده بىرگون گورمدى ،

بىزدە دولانىريق سفيللر كىمى .
شاھ اولان ئولكده بركت اولماز ،
خلقىن حياتىنى ياخار شركىمى .

* * *

هرفوشون حيوانىن يوواسى واردەر ،
بس بىزىم يو وامىز — ئويمىزهانى ؟
مثل وارال خمير قار نىمىز آجدىر ،
عدالت نامىنە بقا مىزهانى ؟

* * *

بىز زحمت چكىرىك آلنىمىز داتر ،
يئرين دامارىندان نفت چىقار دىريق .
آلير اليمزيدن امپرياليستلر ،
باخىريق آردىنجا بىز يازيق — يازيق .

* * *

آمريكا اولوبدور شاھا قبلە گاھ ،
ايرانلىلار يانىر حىرت اىچىننە .
شەيدىلر قانىندان مىن اىزى واردەر ،
شاھين سرا يىننەن هر كرپىچىننە .

* * *

آغزىنى خليجده آچان گمىلر ،
قوردى كىمى گوزلرى خوزستان دادىر .
انقلاب عشقىلە يانىر خلقىمىز ،
كومك آرزو سىلە ال آماندا دىر .

* * *

ای گوندە میین دفعه قابیقدان چیقان ،
دنیانی الیندە دوتان کارگر .
اعتصاب ، انقلاب یاراشیر سنه ،
ھوئرسه ده ئوستونه امپریالیستلر .

* * *

آزالیئر جلوه سی ھرگون تا جلارین ،
ھیبتلى باخیشلار گولگە تک قاچیر
لندنین لوردلارى بويلانىب هردن ،
قاراطالعینه گوندە فال آچیر

* * *

بوگوندن خوزستان دروازه سیندن ،
آسیلسین سحرلى دمیر قیفیللار .
بیزیم نفتیمیزی می تکا یچنلر ،
بیلسین کى اونلارا قازیلمیش مزار .

* * *

بوگوندن گئدیریک ئون سیر الاردا ،
یئربیزیم ، نفت بیزیم ، ایران بیزیمدیر ،
آلنى دوللار ايله مهر لىتلر ،
بیلسینلر صباحىکى دوران بیزیمدیر .

* * *

خلقین غضبىندن قورخان او جلاد ،
سفراؤ ستوندەدیر فرنگستانا
کسین سرحد لرى ، دوتون يوللارى ،
شاھسیزدا خوش كىچىر بیزه زمانا .

قوی ساحل بوبونجا دوران کشتيلر،
چكسين لنگرينى بيزيم سولارдан.
مردادين ايگيرمى سگكىزىنده كى،
او ايران دگىلدىر، دگىشمىش زمان

* * *

واراولسون دنيانين زحمتكىشلىرى،
باسيلماز اور دو تك آرخادىر بىزە.
آرزوموز مقدس گوز و موز آچيق،
ظلمت دن با قىريق آيدىن گوندوزە.

* * *

بيتيردى كارگر صحبتىين سوزون،
غالب انسان كىمى ائندى كورسودن،
گورولتو، آلقىشلار آلدى ميدانى،
وصف ائده بىلمىرم شعر يملە من.

* * *

او گوندن خوزستان دوندى سنگره
گئىتدى تاج آلماغاشهلار باشىندان
الىيندە دوتدواغو پولاد چكىجله
قوى وورسون زهرلى شاهمار باشىندان

قاچیرا *

قاچا قاچدیر يئنهده، اوغرى اعيانلار قاچيرآ
ملتى ساغمال اينك پخمه ساياللار قاچира.

***

گونشىن آل شفقي سونسوز افقىلدە گولور،
ارتجا عىينىن بىواسى خلقىن اليله سوكولور،
بادە ئىشتىنە، زهرهلايل توکولور،
ئوزۇنۇمۇركىدە، داردا دويانلارقاچيرآ.
ملتى ساغمال اينك پخمه ساياللار قاچира.

***

اللى ايل سىنه ميز ئوستوندە چاپىيدىر آتىنى،
ايندى آمادە ديرائل بويونوا سالسىن چاتىنى،
چون مىمم دايانيپ هر كىشىسى هر قادىنى،
داها بىسىرى ياخالا خلقە قيانلار قاچيرآ.
ملتى ساغمال اينك پخمه ساياللار قاچира.

***

جانا گلمىش ايرانىن ائللرى عصيان چا غىيرىر
يا آزاد ليق يائولم، جلادا ديوان چا غىيرىر،
وحشته دوشموش آفازادر آلمان چا غىيرىر،
سورونور غربە طرف قارنى دويانلار قاچيرآ.
ملتى ساغمال اينك پخمه ساياللار قاچира.

***

باش وزيرلىن سناتور، جعلى وکيلرده قاچير،
 دگيسيب جلدینى يا باشقاشكىلرده قاچير،
 تىپى نامعلوم اولان سرتىپ سركرده قاچيز،
 الى ايرى باشى طاس رند اعيانلار قاچира.
 ملنى ساغمال اينك پخمه ساياللار قاچيرآ.

***

ائىل گوجى سئل گوجى تك گورنئجه طغيان ائلدى،
 مرحبا بوقيا ما ملت ايران ائلدى،
 ملتىن فدرتىينى دنيادا اulan ائلدى،
 دئدى ايرانى قوروپىئerde قويانلار قاچيرآ.
 ائىل وارىندان كوكه لن ياغلى قوبونلار قاچيرآ.

گورورم

شاه خائينين ديليندن

گئتدى عزت گئچ لر خواب پريشا ن گورورم .
الده شمشيريئر بىير استومه ايران گورورم .

* * *

بىلمزايدىم يوقدر ملت ايران اويانا ،
بى شمار توب توفنگىن قاباغىندا داييانا ،
سيزدىئين باش گوتوروم ايندى قاچيم بس هايانا ،
آتامىن يادگارى تختىمى لرزان گورورم ،
گوزومون سورى قاچىبىدىر فيلى ، فنجان گورورم ،

* * *

گئتسە ده سلطنتىم خارجه ده يئر سالازام ،
او قدر واردى پولوم باشقابىر ايران آلارام ،
يا شارام راحت آسوده اوئىرده قالارام ،
به جهنم وطن اولادىنى گريان ، گورورم ،
منه خوش اولماسا ايران ، اونى ويран ، گورورم ،

* * *

ائللرين حقى بودورتورباسى آغزىنداڭزە ،
نه گوره نه دانيشا قان كوجە ده چىقسا دىزە ،
ايندى دوران دكىشىپ منه دوروبلار اوز - اوزە ،
منه ميدان اوخويور ملت ايران ، گورورم ،

قوشلوب باشقا ولايتلره زنجان، گورورم،

* * *

با خير! م مشهده، تبريزه و تهرانا، قما،
خلق و ئيريلر ال - الله بير گه گئچيبلر هجوما،
قالميشام مات معطل يول آچيم بلكه روما،
چونكى اوضانى بوگون خيلي پريشان گورورم،
ئوزومه قارشى مدام نفترتى عريان گورورم،

* * *

ئىچە بومملكتىن بارلى با غيندان چكيم ال؟
تورپاق آلتىندا ياتان نفت باتاغيندان چكيم ال،
خزرىن غم داغيدان گوي قىرا غيندان چكيم ال،
اما افسوس گله جك گونلىرى نقسان گورورم،
قصديمه دورموش ائلى تند شتابان گورورم،

* * *

واراميدىم يئنه ده، بىلە دىكىم آرتشىمە،
او جالان سىلىرى بوغما خدا گلىرى چوق ايشىمە،
واى اوگوندن كە او دا آلتى چىقاردا بئشىمە،
اوندادىر جملە جهانى قارا توفان گورورم،
كدونى گوي خيارى يوخسا بادمجان گورورم،

* * *

كورپە ليكىن نه ائدىم عاشق ايدىم دوللارا من،
اودى بئل با غلامىشام كارتە او يوللارا من،
نفتى مجانى ساتىب خرجلە مىشىم اونلارامن،
او سېبدىن دى اونى ايندى نگەبان گورورم.

بى وفا ملتىمى غول بىابان گورورم .

* * *

مذهب آلتىدا مدام من سينه مى چاڭ ائله ديم
زوارى اولدوم امامىن ئوزومى خاڭ ائله ديم
يالوارىپ ملالا را ريسك خطرناك ائلەدىم ،
چكدىگىم نقشه لرى اندىجە بطلان گورورم

* * *

قويموشام مىدىلى تك ، حراجە ايران آى آلان ،
ئوز اليمله بو وطن اولسادا ويران آى آلان ،
ئوز ماليمدىر ائلەدىم قىمتى ارزان آى آلان
باس سالما داداش جنسى فراوان گورورم .
الده دوللار دايانيپ آمريكا ، آلمان گورورم .

* * *

بىرده گور دوم كە هويدا منى سالمىش كىگە ،
اوادامن تك داراشىپ باشقاطردن يئمگە ،
دئدىم اى ذاتى قىريق مندن آلېرسان تلکە ، ؟
دئدى والله بوايشى سانماكى پنهان گورورم .
هامى دوتموش يوكونى سن كىمى سهمان گورورم .

* * *

دئدى شاها من ئولوم چاڭرىنى دانلاماچوخ ،
بوائلىن مملكتىن نفتى بوگون وار صباح يوخ ،
تمام ايرانى اودام قارنيما اولمام يئنه توخ ،
داها دوشمز الله بىر فرصت امكان گورورم .
ھەر بىر باندا چكىپ باشينا يورغان گورورم .

الده قرآن ياخاسى بىتلى مسلمان گورورم .

باخيرام هر طرفه خوان سليمان گورورم .

اشتهاامي او يادان دادلى فسنجان گورورم

٥٧/٨/٩

شاھ گئدر اولدو

چالدى ملت غلبه شاھ گئدر اولدو آبالام ،
دئمه نهضت قوتارىپ بير تھر اولدو آبالام !

+ * *

ته قدر حلقه زنجير ده ديرال قولوموز ،
غالبيت چاغينا واردر هله چوق يولوموز .
هله شاهلا دولودور هم ساغيميز هم سولوموز
سانما ظلمت چكيليب خوش سحر اولدو آبالام ،
عجب آزاد ليغميز پر شر اولدو آبالام !

* * *

هله ده شاهمار ايلانلار آليب اطرافي همان ،
ظاهرى خوش خط و خال باطنى جlad كىمى قان .
فرصت آردینجا گزير و ورماغا ضربت داليدان ،
سويلمه دشمن ميز دربه در اولدو آبالام ،
ضربه ميزدن رضانين چشمى تر آبالام !

قوى آچيلسىن هامىيا دوستلوق او مان اللر ميز ،
توب داغيتماز قلعه تك با هم اولا سنگر يميىز .
يارا شاهلار صفيينى شعله ساچان خنجر يميىز ،
اوندا ملت دئيه جك گور ، نلراولدو آبالام ،
وحدتىندن بوائلين شاھ گئدر اولدو آبالام !

نه قدر آمریکانین سینما ب ایراندا بئلى ،
نقدر يانكىلىرىن واردى سياستىدە الى ،
آيت الكرسى ايله آرزۇلار اولماز عملى .
الىنى و ئرالىينه كارگر اولدو آبالام ،
رنجىر ، دانشجو و پىشە ور اولدو آبالام !

***

آچاخ او زدن نقابىن دربارى ملت تانىسىن ،
شاھ خيانتىلە گئدن يوللارى ملت تانىسىن .
خلقە تحمىل اولونان مردارى ملت تانىسىن ،
الدە شمشير هجوما ، بوھنر اولدو آبالام ،
اوندا فرياد ائلىيىك شاھ گئدر اولدو آبالام !

***

شاھ گئدىيىدىر هله ليك سايىھ سى ايراندا قالىب ،
اوناتعلیم ائلىيىن دايىھ سى ايراندا قالىب !
كەنە قانونلارى نىن مايىھ سى ايراندا قالىب
بىزە بونلار از لىيندە خطر اولدو آبالام ،
كىنە لرايندى يانىب شىلە ور اولدو آبالام !

***

دۆزدۇ روزبە كىمى جانلار آغىر اشكنجە لره ،
توكدى جلايد قانىنى مىن شەھىدىن كوچە لره
با خير ايندى بوجازىندان پاپېشان پىنچە لره
دىئير ايران بىزايچۇن بى شەر اولدو آبالام .
داها ملت آپىلىيىخ خىرە سر اولدو آبالام .

قىزىل كولون ئولومى

بىرباغ كنارىندادوشدى نظرىم ،
ازىلمىش يارالى قزىل بىرگوله .
تىتردى ئورگىم اسىدى دىزلىرىم ،
گىزلىك تانرىسىن گورنده بئله .

* * *

هانسى داش ئورگلى بىلەدىم ندن
چىچكلىپرىسىن بوغونە سالمىش .
سارى بلبل ايلە دئىب گلەمدەن
ياشىل يارپاقلارى سولوب سارالمىش .

* * *

ئىچ گلىپ تئز گئتدى بوجىل دنيادان
ئورك كدر لىنى و قتسىز ئولومدىن
من گلىن فگرىندە غرق اولان زمان
بىر قوجا اختيار دوتدى اليمدىن

* * *

دئدى كى اى اوغول نە الموش سانا
فگرىنى بوروموش قارانلىق دومان
من يارالى گلى كوسىرىپ اونا ،
دىدىم كە باخ بودور منى ياندىران .

* * *

او بوكوك قديله اليينده عصا ،
قييخ گوزلرينى تىكدى گوزومه ،
ديدى اگر سنه زحمت اولماسا ،
بىر آنليق قولاق وئرمىم سوزومه .

* * *

ديدى بشر بوگون دونوب قارتالا ،
گويده اولدوز لاردان ، آيدان باج آلىر
اما يئر ئوزوندە افسوسلار اولا"
بشر بوگلدنداو جوز ساتىلىرى

* * *

هله ده وارلغىن اشرفى انسان ،
آيا قلار آلتىندا ازىلمىكده دىر
قارالار آغلارين سياستىيندن
اللى عمردن ئوزولمكده دىر

* * *

دو غرو دور بابا لاريخشى دئىبلر
چىچك گوزلىكدىر روحه بىزكدىر ،
اما انسانلارдан اولماسا اثر ،
دى گوروم بوگلرنە يە گىركدىر .

٥٢/٤/٨

* * *

توكوجى قىز و ساوالان

اريشلره دولاشدىقجاقىز جقازىن بار ماقلارى ،
مېن كدرى آندىر يىرىدى اونون سولغۇن ياناقلالى .
اومىن خىال عالمىنده بىرخالچانى توخوبوردى ،
دوداقلارى آراسىندا حزىن حزىن اوخوبوردى .
اندازارىشىن پامىوق
پولون گلىر صاندوق صاندوق
اندازا اودونا يانىق
أونا گوره خردا قالدىق .

اوداياندى ، بىر آه چكدى اوركلەر ووردى يارا ،
يانيىنداكى پنجرە دن نظر سالدى اوzaقلارا .
گوزى دوشى اوطرفده ساوالانىن زىروھسىنە ،
گوردى اونى مىن و قار لافقرە گرېب سىنە .
گۈزل قىزىن دردى چوشدى ، يئنه دردى تازە لىنى ،
ساوالانى بىردوست بىلىپ ئورگىينه نورالىنى .
دئدى اشىت اى ساوالان دىنلە منى اى ساوالان ،
بويئىرلەر بىركىسىم يوخ مندن ئوترى دردە قالان .
سن تارىخلى شاهىدىيسن دنياقدار ياشىن واردە ،
بىلىرم كە بوسۇزلىرىم سنىن اوچۇن ناگواردر .
من آنادان اولان گوندىن قاراگئىمش بختىم منىم

ايش دزگاهى آقسام ، سحر او لموش خواب رختيم منيم .
 گوزبا خديچا ئونومدىكى اريشلره آرقا جلارا
 حيران قاليرتو خود و قوم " جيران قاچان يا ماجلارا ."
 ئوزقانيملا بويانميшиدير تو خود و قوم قيرمزى لار
 گوزلريمىين نورين آلدى ياراتدىقىم نقش نگار .
 ايلمه چالدىم آقسام سحر ديل آچمادىم دوستا - يادا
 زحمت چكدىم هنرىم له دستى رنجىم گئيتىدى بادا .
 داش اوركلى ئالم ارباب ارغورلادى ثروتىمى
 فقط گوندە سئش قرانا آلدى منيم صنتىمى .
 بودردىرىم بير طرفه ايكي ايلدىر سئوكىلمدن
 دارا دوشمىش سليل كىمى آيرىلىميشام ئوزگلىمدىن .
 " قاييدارام فكر ائلمە دئيوب منى وداع ائتدى "
 او بير پارچە چورك ايچون تهران يولون دوتوب گئىتىدى .
 ايندى تمام ايكي ايلدر نه سس وارنه سراغ اوندان
 امان الله ياندى با غريم درد اليندن اى ساوالان !"
 بوسوزلردىن كدر با سدى ساوالانين چەرە سىنى ،
 نعرە چكدى جوشە گلدى دومان آلدى دورە سىنى ،
 نطقە گلدى قوجامان داغ بو تريا غىن آدى سانى ،
 شهرتىيندن الها م آلان هر بابكى ستارخانى
 دئدى قىزادىينله مى زاوللى قىز سوزوم چوقدور ،
 قوجالسامدا و قارلى يام ديز لريمىدە دوزوم چوقدور .
 كەنە ليكىن نشانهدىر باشىمداكى آغ ساچلاريم
 هر ساچىمدا يو واسالمىش كلىكلىرىم تورا جلاريم
 سوبىر سونمز حقىقتىدر دنيا قدر ياشىم واردى
 اماشىسى دئدىن منه سو درد ديل ناگواردىرى ?

اولاد دردلى اولان زمان آناسىندان قاچارمى هىچ؟
 عاقل اولان ئوز سرىنى بىگانىھ آچارمى هىچ؟
 من بويوردون بوائللىرىن محرمييم ازل گوندن،
 آذرائىلىن سوبىوق قانلى گورمه مىشىم عمرومده من
 عاشقلەرە الها م وئىرىز آذر پايغان گۈزلىرى،
 كىچمىشىندن رونق آلىب شاعرلىرىن غزللىرى،
 اما افسوس آذر ائلى دچار اولوب فتنە كار
 جلاذكىمى حياتىنى وارلغنى چكىب دارا
 چوخ گورموشم ئالملرىن قلنجدان قان آخاندا
 چوق گورموشم ظلم اليلە حاكم لرى ائوييقاندا
 اشىتىمىش سنين كىمى مىن گۈزلىن فريادىنى
 تارىخ بويى تحقىر اولموش بوتو پراغىن هر قادىنى
 جوان قىزلار اسىراولموش خاقانلارىن سارايندا
 بىرى عىش هوس گودمىش بىرى دائم جان هاينىدا،
 زور گوجىنه آتىلىمىشلاروار ليلارين قوجاقينا
 گوزى ياشلى آنالارىن سوسپىلىمىش اوغا غينا.
 زواللى قىز اشىتىدىنىمى سوزلىرىمى ايندى منىم،
 قدىملەرن بئله اولمىش آذر آدلى بىووطنیم
 خاطرینىدە ياقشى ساخلاسون كلمە مى ئوتورزمان
 آغلاما قلايىتىشىمى مقصدىنىه يولدا آزان.
 اورك ياخان نالە كردن چاره اولماز بودردىلە،
 گوزياشلارى تاثير ائتمىز داش ئوركلى نامىدلەرە
 گرايستە سن يئتىشە سن ئوزحقىنە ، عدالتە،
 گرايستەمن سون قويولا بودياردا هر ذلتە.
 وئرالىنى بىرئوركە قاردا شوين مردىلينە ،

حق يولوندا قلنچ وورماق عيىب دىگىل هرگلىنە،
باخ اوزمان تو خودوقۇن خالچە سەنە قالا جاقدىر
ايىلمە چالان بارماقلائين اوز حقىينى آلاجاقدىر
تىمام ئىتتىدى سوزلرىينى قوجامان داغ سوسدى بىردىن
يئىنە قارلى ساچلارىنى چىسىگىن دومان آلدى ھمن
جوان قىيز دادىنلە مىشدى ساوا لانىن صحبتىينى
دوشو نموشدى او معنالى سوزلرىينىن قىيمتىينى
اومىن خىال عالمىنده فكە گئىتىدى او زون زمان
سونرا دئى سەن حقلەيسەن حق سنىن دىرىاي ساوالان!

سون

٣٥/٥/١

* * *

قەرمان ارانىيە

اويان ارانى اويان ،
 گلمىشم حضورونا .
 دايامىشام ئونوندە .
 خلقين توى بايرامىندا
 خلقين عزيزگۈنوندە
 مىزدە وئريم من سنه .
 گلمىشم حضورنا ،
 دايامىشام ئونوندە
 فەرمان چرىكلىرىن .
 ايگىد فدائلىرىن ،
 مكتىبىندىن درس آلان ، دو نى جانىنداي دويان ،
 توفانلای عكسىنە ،
 خلق ايلە آدىملايان .
 انسانلارىن مقدس
 ظفريندىين دانىشام .
 گلمىشم حضورونا
 مىزدە وئزم رهبرە ،
 يقىب ، شاهلار دنيا سىن ،
 دوتوب امپر يا لىيسىمىن

زردگملی ياخاسىن ،

بىرملتىن صباحكى

سحرنىدىن دانىشام ،

اويان ارانى اويان ،

بىزه باش اگر زمان ،

افسوس اولسون رهبريم ،

يئرين بوشد ور بوآندا .

شاھيزكچىر بوخلىقىن ،

عمرى گونى ايراندا .

اويان ارانى اويان

ساھلار دنيا سيندان فالمايپ نشان .

اي ارانى

آزرولارين گل آچدى ،

سن سئودىگىن بوخلىقىن ،

مبازه يولارى

ايسيقلاندى دىيل آچدى .

اويان ارانى اويان

بويلانىب مزاريندان .

باخ دومان سيزگويلره

گلمىشم حضورونا

مژده و ئرم من سنه .

نه تاج تختدن نشان .

نه سلطنتدن نشان .

دوستلاردا ئم هجومدا

گول اوغلان

آذىلى بىرجوان
 اىرى اددىملار لايئردىي
 آماراداره سىنه
 بلکە سجل آدلانانى بىردىفترچە
 آلسىن
 ائوز كوربىه سىنه
 حياتىن دمىر پىنچە سىندە بوغولان
 آمار اشىچىسى
 خمار ويورغۇن
 مەنپىم قىزىيم اولوب دئدى گل اوغلان
 بوداشاهىدىم
 وئريلەن مدركلەر آراندى بىر بىر
 قىزىنيرىن آدى ؟
 يازىن سوپىل '
 -بو مىكىن دگىل
 آدایرانلى اولمالىيدىر :
 - مندە اىرالىيام آدىم گل اوغلان
 آنام سولماز باجىيم گولوش
 آتام سا سلان

ائليم آذربایجان ایرانین بىرپارچاسى .

ياراما زدئيم ئ

آدچو خدور منىزه ، عاقله ، شهين

- يوخ

- اونلارى دئمه گه ياتما بىرىدىلىم

يازىن سولماز آنامىن آدين .

دئدىكىم سوزلرى سانكى قاما دين

قوى قىزنىن آدى منىزه اولسون

- آماندر

- قورتاردى يازدىم

منىزه يازىلدى سوبىلىن آدى

اماھامى اونوسویل چاغىريردى

* * *

دومانلى تبريز

ندىر آلنینداكى اوقيريشىقلار
اى باشى بلالى دومانلى تبريز .
ندىركوكسوندىكى كوزرن يارا
ايگىدلربئيشىكى ايمانلى تبريز ،

* * *

هنرين قلمله گلمز تصويره
دوزمە دين بھتانا ناده تحقيره ،
با خامادين قولوندا پاسلى زنجيره ،
دائىن من ترىزم طغيانلى تبريز .

* * *

چالدىقين ظفره ائللر گووندى ،
اول دوزلار آلقىشا تور پاغا ائندى ،
بىلىرم هر زمان صبرىن توکندى ؟
اولورسان درياتك توفانلى تبريز .

* * *

چقداندىر گورموروڭ سنى بىزگولن
فقط ئوز ائلىنىدىر دردىنى بىلەن ،
سويلە نە وقتە جان مۆكىزدن گلن ،
حاكمىن اولا حاق تهرانلى تبريز .

* * *

جلادین نفسيين کسدین دريندن
 آخدي قان بولاغي کوچه لريندن)
 بوبوک ستارخانيين فرمانيله سن ،
 اولدون دوگوشلرده فرمانلى تبريز .

* * *

اوغلون شهر ياري سئله اويانسيين ،
 الده حيدر بابا ئوندە دايائنسين ،
 شرميز وطنين عشقيله يانسيين ،
 سن اي شهريارلى قطرانلى تبريز .

* * *

كاوهتك چكيلجك هر زمان آدين
 ضحاكين لرزيه ساليربنيادين ،
 آزاد كونوللره انصافيندادين ،
 ظالمه غضبلى ديوانلى تبريز .

* * X

اي دوغما ائللريم اي تبريز ليلر
 قرباني اولدوغوم امير خيزليلر ،
 وورون دامغالانسيين ايكي ئوزلولر ،
 دئسينلر آدينا داستانلى تبريز .

* * *

ضربه لرائندىكجه جlad ئوستونه
 قان توکوب مندىلر عنادئوستونه
 ياد ائللى قويدولار بيرآدىءوستونه
 ئوزونسەآذرى عنوانلى تبريز

* X *

سانمائوزچئويريب تبريزدن فلك
سنين قلبين يانير تهرانين اتك
هانسي بيرئولكه دير سويله سنين تك
اولوبدور ائللري زيانلى تبريز .

* * *

دانسالار داسنин دوغما ديلين وار
آذربايجان آدلی بيرسئوگيلين وار ،
ظلمتى بوجما غاجوشان سئلين وار ،
آغ گونه بويلانان عصيانلى تبريز .

* * x

بيريانين عينالى بيريانين سهند .
خائينلر بوينونا سالي بيركمند .
دوستلارا هر سوزون ديلين شكرقند ،
يادلارين گوزونه تيكانلى تبريز .

* * *

بيرسپراول موسان سن استبدادا
ائللرين دارگونده گلبيب امدادا ،
قارانلىق يولاري قويوب آرخادا
شرقه دوغروگئدن كراوانلى تبريز .

* * *

گئتديكجه بوجولان سئسلر او جالير
دشمن ائل گوجونه با خيب قوجالير .
سنين ساغلىقيينا ايendi ال چالير
سئونير هريئتن ايرانلى تبريز .

* * *

نېيىن آتىيىدىر مىندىيگىن كەر
 اودشمن باشىنى كۆكۈندىن ئۆزد .
 بىلىرم قالخاجاق ائلىين بىرسحر
 الى نىزلى قالخانلى تبرىز .

* * *

بىلىرم اولماسان آچىلماز بوگون
 خلقىين بوغاز يىندان آسىلان دوگون
 عشق اولسۇن اى وطن سىنىن گىشتىيگىن
 مقدس يولارا اى شانلى تبرىز .

* * *

٥٦/١٢/١٥

باجینین آندى

سن اى ايگيدلر مسكنى او دلاريوردو آذربايجان !
 ينه عملى با خيشلارين ئوتدو بوگون خياليمدان
 عيزيز وطن من دويموشام با خيشيندا اوغم نه دير ،
 وارلىعىنى قات - تات يئين قلبىنده كى الم نه دير
 ينه ائولادلارين سىزلار ، اطرافىنى چن آلمىشدير .
 گوزللىرين گول ياناگى يارپاق كىمى سارالمىشدير .
 هرگون ايران باشچيلارى سنى قول تك آلىب ساتميسىش ،
 بير مظفر فاتح كىمى سينهن اوسته آت اوينا تمىش .

* * *

عزيز وطن او زمان كى ، ايولاد لارين بئش ايل قاباق ،
 ستارخانىن بايراغىنى گوك ئوزونه قالدىر اراق ،
 قلم چكدى جlad لارين ، ساتقىن لارين املينه ،
 زىنت و ئىرىدى بوتور پاقدا شەھىدلەرين ھېكلىنى
 گئىدى ياشىل پالتارىنى خزان گورمۇش باغچالارين ،
 ھنرونله الين سىخدىن بىردوست كىمى شن بەمارين .
 بير ايل تمام عمر سوردون آل گونشىن قوجا غىندا ،
 نى چالىندى توى دوتولدى ئولكە نين هر بوجاغىندا
 اوگون قوجا تىرىزىيندن گوكە قالخان آغ شفقلر .
 خائىنلارين گوزلرىنە سانجىلىرىدى شام و سحر .

آنjac سنده اوگوزل ليل حكم ائتمه دى او زون زمان ،
 قانلى بازار ميدانينا دوندو يور دوم آذربايجان .
 چيخان گونش افقلردن آخىب گئتدى بيرآنليقدا ،
 غرق ائدىلدى ينه يور دوم موقتى قارانليقدا ،
 تلمىنинه قوه لرى آدى ايله گلن قوشون ،
 ايگىدلرین بوغازينا توکدو رور دواغ قورقوشوم ،
 دار آغاچى باسىر يلدى ميدانلاردا آددىم باشى ،
 باجىلارين كناريندا دوغرا ديلار هر قارداشى
 ينه داشلار ديله گلدى قامچىلارين ضربه سيندن
 قلبى داغلى آنالارين او دپار لادى نفسىندن .
 ينه دوندو بوزچول لره بئحرىلىمىش گوك چمنلر
 قلبىم كىمى كدرلى درباغچالاردا ياسمن لر .

* * *

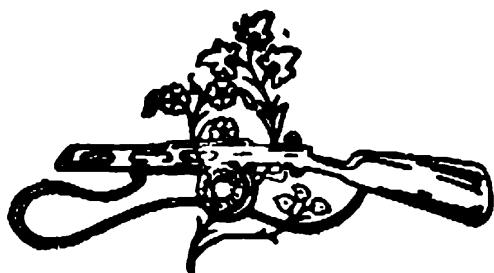
او دورگزير آغ ساچلى قىزقان بوروموش كوچه لرده ،
 قارداش دىيە گئدىپ با خير ئولوگورجك او هر يئرده
 گنج ياشىنداقاراساچى بيرآنليقدا آغاز مىشىدир ،
 ئورگىيندە اولان دردلر قالاناراخ داغ اولموشدور .
 آيلاركئچدى قارداشىندان نه سىن واردى نه بير سراغ ،
 ئورگىيندە دشمنلرە قارشى سونمزكىن دويارق ،
 هله او قىز آير يلما مش خيال لارين قوجاغىندان .
 بيرگون سحر ، او ، گونشىن قاباق دوردو ياتاغىندان
 كئچىب ئوتدو كوچە لردىن ئورگىيندە بير انتظار ،
 گوردو ميدان طرفىندە گورونمه مىشازد حام وار .
 ياخىن گلېب بيرقادينا سوردو اوندان سوile آنا ،
 نئدىن بئله بوجمعىت يغىلىمىشىر او ميدانا ؟

قوجاقارىقىزا باخىب بىرآه چكدى ئورگىنдин ،
 دئدى نىلىيم قلبىم كىمى كدرلى درىئنهوطن .
 نشان و ئىريب ، او دور رئدى آذر آدلى ايگىد حوان
 بوكون سحرگون دوغما مىش آ سىلمىشدر بوغازىندان
 اشىيدىنده آذر آدىن ئورگىنдин قالخدى اودلار ،
 سانكى اونين سينه سىنده دالغالانمىش بيرعما نوار .
 جمعىتىن قلبى قانادوندو قىزىن بوحالىندان
 سونرا بىلەم نە لرئوتدو اودم اونون خيالىندان
 گوزياشلارين بولوت كىمى قەرلەنمىش گوزلرىنдин ،
 سىلىپ ، سونرا داغ تىتردى گورولتولو سوزلرىنдин
 حزىن - حزىن سىرائىدە رك دار باشىندا قارداشىنى ،
 دئدى : سن اى خائىنلەرە هەچ اگەمەن ئۆز باشىنى .
 قوى بوسوزدن اوترى يىنە دانلاماسىن ائل لرمى ،
 دوزگون دليل گوزياشىلا فارشىلا سام بوكون سنى .
 فقط ايندى آندىچىرم عسگركىمى ئونوندە باخ ،
 قولاق وئرسىن سوزلرىمە دوغما وطن ، آناتور پاخ .
 آندا يچىرم من ئوركىن شەھىد لرىن آل قانينا ،
 آندا يچىرم آل گونشى سئونلىرىن وجدانينا .
 آندا يچىرم ايگىدلرىن اگىلەمەن و قارينا
 قوجا شرقە شفق سالان آذربايجان ديارينا .
 انتقامىن آلماق اوچون جlad لاردان آندا يچەرك ،
 سىنگ لرده ياتاجا غام قوچ نېن هجرى تك .
 قصاسىنى آلاجا غام ياغى لاردان مىن هنرلە
 سىخاجا غام سعادتىن پاك الينى من ئافرلە .
 غزىز قارداش سن شەھىد سن ، ئوركىلدە ئىرىن واردە .

او مرد آ دین بود نیادا تاریخ بویویادگار در .
 سن ای جلا د چکیل گئری آذر آ دلی ائل منیمدر ،
 بو تور پا غین هر قاریشی ، گوزل ، دوغما وطنیم در .

۳۰/۲/۵

* * *

بیرهپنده جواب

چاتماق ایچون گرک بوگون
علمین آخر زیروه سنیه
تورک آنالار لايلادئسین
فارس دیلیندە كورپە سینه .

* * *

بئله دئیر روزنامە دە
بیرهپندين يازديقلاري
ائله بىلكى داشاچيقيب
سوئيرينه قازديقلاري .

* * *

منيم ديليم بودنيادا
آخارى وار بولاق تكى
آئللرىميين وجودوندا
قول آتىيدىر بوداق كىمى .

* * *

دولاندىقجا دولور كىنه
چىگىنин ئوستە باشىن سنىن،
يادا شاھمار ايلان اولوب
زهرلىدىر دىشىن سنىن،

* * *

حسد سنى ياندىير سادا
ئوزدىلىمەن آهنگىوار ،
آذر آدلى پارىلدايان
باشىندا بىرچىلنگىوار .

* * *

قوج باكىيم يادائللرە
قارشى دوردو وطن دئىيە ،
سن ائلىمەن تانيمادىن
گئت دنىينى ئويوتىمەيە .

* * *

بابك باخىب عربلرە
ائىگىدلرە هجوم دئىي ،
ئوزوم گولمز اسيراولسا
وطن ، آنام ، باجىم دئىي ،
آزادلىقى بىرنوركىمى
ئوزيور دوما ساچىم دئىي ،
دال چئويرىسم بوميدانا
قوى قىرىلىسىن قىچىم دئىي ،
استقلاللىن پىنجرە سىن
وطنيمە آچىم دئىي ،
من قارتalam گرک بوگون
دشمن ئوستە اوچوم دئىي ،
ظفرچالدى قوج باكىيم
چاتدى يادا كوجوم دئىي ،
باخىب عرب سركرده سى

آلولو شعرلر
باش گوتوروم قاچيم دئدى .

* * *

عصرلرين آرخاسىندان
دده قورقۇدمىن ايل قاباخ
سازگوتوروب ئوگودۋئردى
ايگىدا رەوالدۇ دايالخ .

جانم گئدرقانىم گئدر
گئتسە الدن شىرىن دىلىم .
دە دە قورقۇدقاراگىئر
قلبى اولاردىلىم - دىلىم .

* * *

بىزىم قدىم بابالارين <
تostولىن او بالارين ,
أغ بىرچىلى آنالارين ,
ھنرىسىن دە دە قورقۇد ,

* * *

سفره لرى دوزچوركلى
چمنلىرى گل چىچكلى
خلقمىزىن بىرپىزكلى
گوهرىسىن دە دە قورقۇد .

* x *

ئورگىمدىن گلدى بىرسىس
ايان سوزوم دېگىل ابس
اولكە مىزىن ان مقدس

اڭرىسىن دىدە قورقۇد .

* * *

شىرىن دىلىين دوزالغارىن
سۇپېنجىدىر دوستون يارىن ،
گۈزلىرى دارانسانلارىن
كدرىسىن دە دە قورقۇد .

* * *

معنالىدىرى يازىلارىن
قلبە ياتىر نارىن نارىن ،
سن ساحىلىسىز آرزولارىن
خىزىسىن دە دە قورقۇد .

* * *

فارسدا توركىدە بودنىيادا
بىر قلبىد يرايىكى جاندا
ئوركلىرى بىردىگۈنوب
دشمن ، ائلە يول آچاندا .

* * *

من گونشى سئویرم

اى ۋارا بولوتلار قارا بولوتلار ،
 وطن گوپلەرىندىن چكىلىين گئرى .
 اى و وران كونلۇمە يارابولوتلار
 چكىلىين گئرى .
 من گونشى سئویرم .
 اجدادىم كىمى آتىشى سئویرم .
 من اونون الوان ساچاقلارىندان
 قىزىنماق ئوچون ،
 سىنه گرمىش .
 وقت اولوبكى با غچا سىندان
 گولدە درمىش
 اى ۋارابولوتوملار چكىلىين گئرى ،

من سئير ائتمك ايسته يرم

آل سحرى

اما سيزين .

وارليقينيزدان دوغان ،

آيسierz گئچەلر

قاناتلاريندان ياعان

بوکولموش پنجه لر ،

با شيميزدا بوستان اكدى .

حتى سيزين سيرتىنيزدن

باعچلاردا گولوم سولدو .

آجي روزگارдан

دوغما ديليم سولدو .

اي قارابولوتلار

چكيلين ئئرى

يوخسا بوگون ، صباح

اليمدكى كىكىن ئلم

چئوريله جك سونگويه ،

سيزين ضربه نيزه

ضربه لردئيه ،

بويلا ناجاق

خارانلىق سئون

كورلار دنياسينا ،

گونشسىز گوبىلره ،

بويلا ناجاق

سحرین عشقىله
اوجاقسىز، آتشسىز گويلره،
آل شقلىر قوپا جاقدىير

بوسونگۇدن ،
اي قارابولوتلار

اوزمان سىز،
اوجالسازدا سون فصالارا،

سارىلاجاق
كولگە سالان

بوزقا ناتلارين .

سئونه جك شىمشك چاخان
فرىاد لارين .

اوزمان منيم دنيا گوزلى سئوگىلىم گونش

نورسا چاجاق
اوزاقلاردان ،

سارىلاجاق بويىنوما مهربان اللر ،

آچىلاجاق آجي روزگارдан ،
سويو قدان بوزلايان دىللر .

اوزمان من
شفاف ماوى گويلره ،

الوان سحره ،
باخا - باخا !

شاقا چكىپ
گوله جىم ،

قلبينىرى
ياخا - ياخا .

اي قارا بولوتلار
چكىلىن گئرى ،
من گونشى سئويرم .

آراز

یئنه گلدى بيردوست كيمى
سوا غينا كونلوم آراز .
قارداش كيمى اوز درديمى
سنин ايله بولوم آراز

* * *

ياشادي رازولارمنى
سئومه ميشم هر يئتنى
يارى بولوب بيروطنى
ايله ميسن ظولوم آراز

* * *

اوگون كه سن اولدون حريم
كدرلندي شن سحرريم
آنام دئدى واي جيگريم
اولدو ديليم ديليم آراز

* * *

آراز كونلوم ويرانه دير
غم اودونا نيشاندир
من دردلبيم چارم ندير
چون باغلىدىر ديليم آراز

* * *

آلولو شعرلر

آرزوم بودور ازل گوندن
آجى كىمى ئوتوم سندن
بىر انادان بىروطندن
الهام آلسىن ائلىم آراز

* * *

اوتابىيندا گوزوم قالدى :
دىئىلمە مىش سوزوم قالدى
دىللنمە مىش سازىم قالدى
سارالىبىدىرىگولوم آراز

* * *

اولدوز لارى ساياتسايا
انسان او چوب قوندو آيا
منيم بوتابىدان اوتابا
يئتىشىمە ئير اليم آراز

* * *

آمان آراز باتماقانا :
آزاد كېچىيم من اويانا
مژده وئريم سليمانا :
گوزياشىنى سيليم آراز

* * *

آمان آراز داييان بارى
قوى اريسىن هجران قارى
من كورپوسوز اوتابىلارى
بلكە گزه بىلىم آراز

* * *

خیالاریم اوتايندا
آرزولاریم بوتايندا
ئوركىمین سارايىندا،
واردرسنه مىلیم آراز

* * *

آراز چاغىردىم آدىنى
ائىللر آلسىن مرادىنى
سونرا چاپسىن ئوز آتىنى
سينم اوستە ئولوم آراز

* * *

صاحب حكمون وئيرىزمان
مىشگلىرىم اولار آسان
هم شىرىنس هم آجىسان
آخى سنه نئلىم آراز

* * *

اوتابىندا قارداشىم وار،
سولارىندا گوزياشىم وار
آراز آدلى سرداشىم وار،
سنسىز نئجە گولوم آراز

* * *

كىچكلىرىن درين درين
تىكاللىيدر ساحللرىن
يوردونا دوغما ئىللرىن
سويلە نئجە گلىم آراز

* * *

ناكام ئولسم دوستلارگلىن

قىرمىن اوسته دينجە لىن .

دئين آراز دوستلوخالىن)

آچىب مندە بىلىم آراز .

* * *

انور ساداتا

ائتدى سادات خيانى ، ئوزعرب قارداشينا .
 ووردى خنجر داليدان اهل فلسطين باشينا .
 كيردى ياد قولتوعونا ساتدى عرب ملتىنى ،
 باخىادى يوردى نالان اوئمىش ئەلىن گۈزياشينا .
 اسرائيل حقلى ، فلسطينلىكىر حىسىز سايدىلېب ،
 صالح ائدن بىئرده گوروم زهرقا تىلسن آشينا .
 بونى عالم دە بىلرسىز بىخيانىلە گىدىب ،
 تا موقۇق اولاسان آمریكانىن آلفيشينا .
 سى شەيد لرغاسى ئۆستۈنده ئىدلەر گوتوروب ،
 كىردىن آفردا " مەنا خىم بىكىنин " آعوشونا .
 صلحى عنوان ائلهىب كارتەرە قويروخ بولادىن ،
 اما اصلينىدە اهانىدى بو ، صلحون غوشونا .
 زرجه سندە عرب ، ئانى يوخ ايمىش بىليرم ،
 سن يارى يولدا خيانى ائله دين يولداشينا .
 باخ او تورپاقدا او جالمىش گويه اهراملارا بىر ،
 نقش اولوب مىن فرعونون عكسي هر اهرام داشينا .
 خلق مصرىن غضبىيىن چكىن ، آخر عربىن ،
 يومروقوندان ياغا جاق او دولو آلولوار باشينا .
 كاش بىزىم ممرضادان عبرت آليدىن آكىشى ،

اوداسن تک ایرانى چابدى بىئدى ئوزخوشونا .
 ايندى مغربىدە چكىربورنۇنى حىرتىلە باخىر ،
 تاجى روياادە گورورفکر ائلە يې بوش بوشونا .
 طولانىن شعرييده عسگر كمى داغلار آشاراق ،
 دوتا جاخ سىزكىمى خائىلىزى سوز آتشىنە .

آى ويئر

آى ديسكينىب ميليون ايليك يوخسوندان اوياندى .
 حىرىتىندن باخىشلارى بىرنقطە داياندى .
 بىرعىبجر ماشىن گورۇپ قوجاغىندا قالدى مات .
 دىدى بلکە سونا يئتمىش دورمدىكى كاينات .
 آى غضبلى باخىشلارىن يايدى سونسوز گوپلەرە .
 گوردو يئرپىن جمالىندا گورونمە مېش، مەتلەرە .
 يئر گولور دوسىينه سىنده غالبيت نشانى ،
 گولوشوندن قوپان سىللر تىترە دىردى جىهانى .
 آى بىلدىكى يئرئوزودور بوفيتىنەنى يارادان ،
 دئدى قونشو قىبور يلىرام سن و وددوغون يارادان
 بونە غوغا ولوله دىر سوپىلە منه فتنە كار ،
 مندى بويوك اولسان بئلە قونشۇلۇغۇن رسمي وار .
 آغىر او تور ئوز يئرپىنده حدىنى سن گل آشما
 دروازە مى تاقىلدادىپ اورگىمە دولاشما
 سوپىلە مندى نە وقت چاتىپ ئوز قونشوما ضررим ،
 ازل گوندىن اولوب سنه مەربانلىق نظرىم .
 اڭر يئنە فيتنە سالىپ منى سالسان تشوپىشە ،
 عرضە يازىپ يولايaram ئوز آنامىز گونشە .

یئرنازلانیب بوسوز لردن آیا دئدی - آی قمر ،
 آجیقلانما یواش یئری صبرین اولسون بیر قدر .
 قونشو لوحدا بودوغوردور دوشوب سنه گزاریم ،
 اینا ملى اول خیالیمدا یوخدور سنه آزاریم .
 آخى منیم انسان آدلی اولادیم وار ائلیم وار ،
 انسانلا راهیات وئرن یاغیشیم وار سئلیم وار .
 علم صنعت او جاغیدور قوبینومدا کی شهرلر ،
 آسمانلار آیا غمین آلتیندا در سرتاسر .
 ئوز علمیله دىرى يارادىر تورپا غمدان اولادیم ،
 شن عمرویله ذوق آپارىر نوراغمدان اولادیم
 من اولما سام سندە یوخسان بوقانندور دوشونسنس ،
 وارلىغىنى وجودومدا تاپماليسان بوگون سن .
 حتى سنى اورگىمېن بير پارچاسى سانيرام ،
 اجاجىنى كور گورنده او دلانيرام يانيرام .
 حسرت ايلە چوخ با خمىشام سنه حصار دالىندان ،
 آخر دئدیم خبر دوتوم من قمرین حالىندان .
 سن گونشىن تئللريلە نازلاناندا هەر گئجه ،
 سە وگىليلر سنه با خىب سئويشىرلر گىزلىجە .
 سن گونشدن الهام آللىپ نور سېنده دوزلرە ،
 ھامى دئىير قمرخانم قوناخ گلىپ بىزلىرە .
 ايندى سوپىلە ايناندىيىمى من دوستونام آى بالا ،
 ياراشارمى سىندە ئوترى دوشم باشقابخىالا .
 آى قاشلارين چاتىپ بىردىن يئرە دىدى آى لله ،
 سوزلرندەن دوشونورم منه قورورسان تلە .
 سىنин ياغلى دىللرینە اينا مارام بىردى من ،

لازم او اولسا ياشامارام سنينله بيرئيرده من .
 فوقى چوحذور داينشدىغىن كلمه لرلە عملىن ،
 فيتنە كارلىق ئوزرىيىنە قوبىلمو شدور تملين .
 اگر سنين انسان آدلى اولادين وار ائلىن وار ،
 ياشاماغا گوزل هوان بولاغلارين سئلين وار .
 اولادنىن عقلى و ارساعلىمى وارسا گوزلدىر
 شاعرلرين دئدىلكرى شعر ايلە غزلىدىر ،
 شن حياتدان الهام آلىر سندە اولان هر انسان .
 توتاليم كە زھونى دە آياق آلتدا قوبىسان .
 مندە گونون ايشىغىنى بخش ائتمىش سېزلىرە ،
 او جا غىيمىن كور لوغونا قلبىن يانىب مىن كرە .
 بوسوزلرلە ايلە مىسەن اورگىمى سەن كىاب ،
 آرزو م بودور سئوالىما صاداقتلە و ئرجواب
 اولاد لارىن علم ئۆزۈندەن گر اولوبسا مقتدر
 سندەن گلن آج توپلاين گورولتو سو بىس ندىر ؟
 اود پوسگورن صلاحلاردان دانىشما دين نئچىن بىس
 اتوملارلا اوينا يارمى عقلى هوشى اولان كىس
 هانى سندە انسانلارдан انسانلارا احترام ،
 من بونلارى دويان زمان سېزىلا دايىر هر يارام .
 نىشە وير برا اولادىنا قارداشىندان آخان قان ،
 بعضىلىرى چورك دئىيە حان ويرىرلىر آجيىندان
 سوپىلە دىيگىن اوشن حيات بوندان اولسا عبارت ،
 مندە اولان بولال حيات چوخ گوزلدىر نهایت " قلىنىندكى دردلىرىنى دئىب بىردىن سو سەھ، آئى .
 او آچمىشدى ئورگىنىنىن قاپوسىنى تاي باتاي

يئرده خيال دريا سيندا بوغولور دو قهردن
 ئورك ياخان بوسوزلىرى گوزلميردى قمردن .
 بوصحبىتن غالب چيخان آبيين باشى اوجالدى .
 دنيا ايسيه بير آنليقد اسانكى مين ايل قوجالدى .
 بىلدى آجي حقيقىت وار قونشو سونون سوزوندە
 باخدى آيا . آى گولور دو غرورواردى ئوزوندە
 يئرسوile دى — قمرخانم چوخ عزيز سن يانيمدا
 من عمانام ، سنسه كىچىك بير دنيزسن يانيمدا
 گوندوز لريم آل گونشلى گئجلريم آيازدر
 مندە اولان بو حياتدان بىلدىكلرىن چىخ آزدر .
 كلاميندا گر اولسادا حقيقىتن بيرنشان
 بواودگىل ظلمكار دير بوردا اولان هر انسان
 اولاديمين صلح آديندا ا بايراغى وار البيندە
 آزاد ليقين بوغولمايان نغمه سى وار ديليندە
 قسمت اولائوز اويمده بيرگون اولسان قوناخ سن
 زحمت چكىپ ساخلاياسان تورپاغييما آياخسن
 دسته دوتوب گل دررسن ائللرمىن باгинدان
 انسانلارين دوستلوغوندان حظ آلارسان ياخيندان
 آج توبلارين بومبالارين نعرسىندين دئسم من
 گرک منه قولاخ و ئويپ دينليه سن دريندىن
 انسانلىقين بير آدى دا باريшиقدىر آى قمر
 بشريت ازل گوندىن يارانمىشدىر برابر
 دئدىم مندە حيات سورور انسان اوغلى قلبى صاف
 اماسنин يانيندا من ائتملىيم اعتراف
 بعضى الجاق ناخلفلر تولكى كىمى بيرزمان

صاف اورکلى انسانلارى چيقاردىلار يولوندان
 سلاح وئريب اللرينه قارداشىنى و وردئير
 قاردا شىينين قىرى اوسته اوز اوينى قور دئير .
 من هيتلرى ناپاليونى چيقارتمارام ياديمدان
 اسكندرى دويان زمان اوتانىرام آديمدان
 ئوز اوينىدىن تورپاغىما اگر سالسان نظر سن
 ويتنامداكى ويران اولموش ساراييلارى گوررسن
 آز اولسادابوجلادلار بارماخلارين سايىندان
 حرامى تك منىمسە يېر مىليونلارين پايىندان
 باخ بونلاردر قان دوشگۇنى آتش دئين توپلارا
 لعنت ايله دامغانلىمىش اوركلرى قاپقا را ”
 يئرینسى اوذا خلارارا يايىلىرىدى دم به دم
 آى اوتانىير اشىدىكىجە دوشونوردى هر قدم
 يئرسوساراق آراۋئرىدى كلامينا بىرآنلىق ،
 سانكى خىال عالىمىنە چوڭوش ايدى قارانلىق .
 بىر مەربان حال دوتاراخ آيا دئدى آى قمر“
 ايندى آرتىق اويانمىشدىر يوخسوندان نسللىر .
 استعمارىن پنجه سىندن آزاد اولور اولكە لر
 ياندىقجا گون ياراساتك اوذا خلاشىركۈھەلر
 صباح ائللر دوتا جاقدىر صلحون دوغماالىيندىن
 قورتاراجاخ هيتلر كىمى حلادلارين فعلىيندىن
 سندە راحت ياشايارسان باخىب منه هرزمان
 نەشمىرىدىن اثر قالار نە توپلارдан بىرنشان
 آيدا بېرىبول آسماندا دولانارسان باشىما

حسرت ايله هي با خارسان تورپا غيما داشيم
 منده گلبي باش چكرم حال دوتارام قمردن
 چونكى سنه او ز بالامسان فرقين يو خدور بشردن .
 ايشين دوشسه سسله مني منده و ئيريم هاي سنه
 قربان كسيب او گونلره گوندررم پاي سنه

ارد ي بهشت ٥٤

* * *

شاھین و سیمورغ قوشى

الده بسلنمیش بیرشاھین
 بھارین ایلک سحریندە
 سوزور دو
 قاف داغیین زیروه لریندە
 اوذاخ گورن گوزلری
 سانجیلدی
 عجیب بیرقوشا .
 زنجیرلە باغلانیب سرت قاچالیقدا
 آياقلاریندان قوشما
 ایناملى وباخیشلارى مغروف
 قافین کله سیندە آزادلیق امیدیله
 دایانیب دو رو
 یئرده ، گویدە
 ئوزونواوجلانلارین سلطانى بیلن شاھین ،
 اینانمادى گوزلرینه
 قانات آچیب باخدى بئنه
 هانسى قوشدور بوحكمتده
 سروآجاجین دالداقویب
 اوقامتده :

بوردو اونو بوخیالار بومنظره
سیمرغون قارشیسیندا ائندى يئرە .
دئدى

من گویلر سلطانیام شاهیندیر آدیم
پرواز عالمیندە تاپیلماز تایم .
اما سن گوزللىكىدە بوقامتده
بېرقوش گورمه مىشم ،
بوحكمتده بوحالتده
بېرقانا دلى گورمه مىشم .
سوپىلە دوستوم، سوپىلە منه
آج سرپىنى، آج دردىنى
گون تک عيان ايلە منه .
دېلىندى سیمرغ ،

گوركمى وقارلى داغ كىمى متىن «
بېر آنلىق اولسادا اونوتدو دردىن .
دئدى من سیمرغام بلىدىر آدیم
عمرومۇن بويونغا سولموش حياتىم .
كىچميش عصر لرده بىزىمان واردى،
سليمان آدلى بېرىنى ياشاردى،
كونلونه ايستەسە اونو ائلردى
بوتون حيوانلارين دېلىن بىلدى .
بېرگون نه اولدو ساچىقدىم سوزوندن،
اونون همىشلىك دوشどوم گوزوندن .
قارانلىق دنيا يا سورگون اولوندوم ،
ايشىقلى گونشدن محروم اولوندوم .

آلولو شعرلر

٧٤

متليگيم اوگوندن آليشدى ياندى،
قلبيمین نالھىي گويه داييandى .
آزادلىق عشقىلە حسرتىلە من،
ياپىشدىم تغىانىن اتكلىرىندى .
ظلمتىن با غربىنى من يارا - يارا،
الويدا ايلە دىم قارانلىقلارا .
چىقدىم آل گونشىن دوتدوم اليىندى،
يىخدىم قارانلىقى ئوز تمليندى .
سارسىلدى بوايشدن سليمان بنى،
دئدى سىندىرىپسان قويدوغوم دېى .
حكمائىتدى زنجىرە چىدىلە منى،
قا فىن كله سىنە اكلىدىرمى .

شاهين

بىلىرم در دىنى بويوكدور - بويوك،
روزگارين اجىدىر دورانىن سونوك .
اگر يانىلما سام سوزون دوزوندىن،
ئئچىن سليمانىن چىقدىن سوزوندىن .
جرمه اولماسايدى سىنە عتقاد،
قارانلىق دنيا دا ياشاردىن آزاد .

سيمرغ

يوخ منه سوزلرىن بىگانە دربىل،
عاشق، وصال ياربوگناه دگىل .
قلبيمى وئركىدىن قاراظلمتە
گوزلدىرىتن وئرم ابديتە .

شاهين

منى بىر خانزادە كورپە چاغىمدان
دۇتوب آيرى سالدى ئوز
ياتا غىمدان .

بىلدەيىب بويوتىد و قىدىيمە قالدى
بندە لىك حلقە سىن بويىنوماسالدى .
ھرگۈن دولانىرىق بواوولاقلارى .
دوزلىرى ال چاتماز او جادا غلارى
گوئيلرىن قاتىندا او چان پىرنىدە
قورخودان توك سالىرىمنى گورنىدە
يئىرین دامارنى كىسىنە جىران
با جارماز يابىينادىر ناخلارىمدا ن
بۇنلار خانزادىيە تحفە مدېرى منىم
او دور قىبلە گاھىيم ولى نعمتىم

سيمرغ

سانماكى داستانىن چوق مار قلىدىر
سن آچان قاپىلار منه با غلىدىر
آلسادا دورە مى مىن بىر جەنم
من همان سىمرغام ئوزۇم منم
شاھىن

دمىر دىمىدىكىمە گوز آچىنجا سن
قىرىم زنجىرىنى پارچالايم من
آزاد اول آپارىم سنى ارمغان ؛
ئوركىن شاداولا ربئەلە گورسەخان
ياپدىرار بويونا قزىلدا ان قفس ؛
آلسان ايلك دفعە راحت بىرنسىس
كىر گوروشونە خانلار بويوكلىر

ياشارسان آسوده گوررسن شمر

سيمرغ

بسديرسوپله ديگين اوسانديم يئتر ،
 آجاج ئوزكوكونون ئوستوندە بىتر .
 سونسە وجودو مدا قايقار حياتيم ،
 كوكوندن آيريلساقولوم قاناديم ،
 قالسام آزاد ليقاينه دە حسوت)
 گوزومە تار اولسامنجه طبيعت .
 آيا Gim زنجيرده دوشىم نفسدن ؟
 خوشدور سوپله ديگين قزىل قفسدن
 قافين كله سىدە، اولسا مسكنىم
 ياراشمير شانيمه بندە ليك منيم .
 سندە گئت خانلارين قوللوغوندا اول
 عاراولسون سنين چون دوتدواغون بويول

* * *

شاعرین دیلى

"شاعرگوی سمتینه بوللانیب دئدى!
وئرمنیم دیلیمی اى اولو تانریم:
بو دردوار لیغیمی قلبیمی بئندى
لطف ایله‌ای خدا چاتلاadi با غریم
* * *

چاتدى اولدوز لارا شاعرین سئسى:
نه بیرسراغ اولدۇ ندە بیر جواب
تېترتىدى گویلری هربىر كلمەسى
شاعرین قالمادى ائور گىنده تاب.

بو آندا مهربان قوجا بير آنا
شاعرین سوزلرین دويىدودرىندىن
اونواوغلو كىمى با سىب با غرينا
دئدى دردلىنى دوشونورم من

* * *
هر ديل آنا ايله دوغولوب اكىز
مندە بير آنا يام دينلەمای بالا
وېردىگىم ئوگودو گرائشىتىسى نىز
اويماحياتىندا بختە اقبالا"

* * *
گونون شفقىندا ان سوكولنده دان
دیلیمە اويانىر ئىللەرنىم،
اما سن دىلىنچون يالواران زمان،
دوغرۇسو اود دوتوب يانىر ئورەگىم

* * *

پاسلى زنجير ايله باغلانان ديلين
 ماوى گويىرده يوخ قاف داغىندادر
 اسىر ديو اولان داغلانان ديلين
 گوزلرى يول چكىر گوزو يولدار

* * *

سندە بير بابك اول ديلىپىدىن سارى
 سېلىدىرىم قايدالار باش اگسىن سنه
 بويىنۇزلۇ دىيولىردىن آزاد قىيل يارى
 ائللەرىم خلاصكار سوپىلە سىن سنه

* * *

دئيب سوزلرىنى دايىاندى آنا ،
 قوندو ئورگىينه شاعرين دومان
 غضبلە گوزلرىن زىللە يېب اونا
 دئدى فتنە يا غير هر كalamىندان

* * *

يئنه گوي سمتىينه بويلاندى شاعر
 يالوارىپ سىزلادى دىلىيم واي دئدى
 اى تانرى لطف ايله دىلىيمە خاطرو .
 بو درددن ائورگىم اولوب زاي دئدى

* * *

منم

چوخدادئوز اليمده وطنيمدهيم ،
يادلارين الينده ازيلن منم .
ئوزدوغما ديليمده دانيشسامدا من
ديلى خنجر ايله كسيلن منم .

* * *

سليمان رستمه درداولوب وطن ،
گوزياشيم النير شعر لريندن
رستم اولماسايدى دئيرديم كى من ؛
الى هر طرفدن ئوزولن منم

* * *

بىلىرم بىلرسن ندىر كدرىم ،
قارانلىق گئجه دير آيدىن سحرىم ،
چاپ ئوروگورمه يىن سوز انجليريم ،
ناقچادايىان يانا دوزولن منم ،

* * *

قان قار داشيم دئيب كئچدىن واريندان ،
آه چكدىن باخديقجائز دياريندان ،
زمانىن عىبىجر بارماقلاريندان ،
بابكىن آل قانى سوزولن منم ،

* * *

باکى حستى

يئنه گئچميش خاطره لراوياندى ،
گوگ خزرىن ساحلىنده دايىاندى ،
عزيز باكى آج قويىنونى اماندى ،
سندن ئوترى كونول پانيراي باكى .
فraigندا آلولو لانيراي باكى

* * *

عزيز باكى منيم آرزوم ديلگىم ،
سندن اوترى تير - تيراسيراورگىم ،
قسمت اولسون زاي اولماسىن امگىم ،
بىرده گوروم جمالىنى اي باكى ،
او محتشم جلالىنى اي باكى

* * *

اوتوزا يلدىر هجرانىنده يانيرام
گئچه گوندوز سنى دئىيب آنيرام
سنى قلبا " اوز شەھرىم سانيرام
دوغولمىشام قوجاغىنداي باكى ،
بوى آتمىشام فraigنده اي باكى .

* * *

لعت گلىسينى بوقاسىز دورانا ،

ایکی بولوب بیراودگی زمانه ،
بیری دوشوب قاراگونه زندانا
بیری آزاد قانات چالرای باکی :
سعادت دن الهام آلیرای باکی

* * *

کاش اولیدی من آرازی ئوتئیدیم ،
توپراقینی دونه دونه ئوتئیدیم ،
دسته دسته باشناگل سپئیدیم
دولانايدیم با غلارینی ای باکی
دوزلرینی داغلارینی ای باکی

* * *

بیریولوم وارمن بویولدان آزمارام ،
بیرعهدیم وار اوزعهدیمی پوزمارام ،
اووزدیلیم وار اوزگه دیله یازمارام ،
سینائیلین ئوزدئیلیم دیرای باکی ،
آزادی دیلین ئوزدگیلیم دیرای باکی

* * *

گوندن گونه گوزللىشیر جمالین ،
باشائیتیر لیاقتین کمالین ،
دوز دور منه چتین اولوب و صالحین
یئنه گوزوم گوزونده دیرای باکی
آدیم سوزوم سوزونده دیرای باکی

* * *

گرچه طوفان حکم ائلییر ائلیمده ،
ستارخانین بايراقی وارالیمده ،

اميد سوزى شعاري مدير ديليمده ،
قوى وار اولسىن آذربايجان اي باكى ،
اودلار يور دوعزيز مکان اي باكى

* * *

ائله سانما دايىانمىشام من راحت ،
راحتلىگى طلب ائتمير بوجيات ،
اميد آچىر اورگىمده قول قانات ،
سئير ايلىئير آذر ائلىن اي باكى ،
چايلارىنىن چوشغۇن سئلىن اي باكى .

* * *

ائىگىد لرىن مىنib كەلن سمندە ،
سالىپ آبى ، اولدوزلارى كمندە ،
شاداولورام اشىدىنە وطندە ،
عظمتلى هنرىنى اي باكى
صنعتى نى ، ظفرى نىاي باكى

* * *

ياقىنلا شىراللى ايللىك بايرامىن ،
اوشوكتلى عظمتلى ايا مىن ،
بوبايرامداها مى آلا اوزكامىن ،
آزاد اولسام مندە گللماي باكى .
شنلىگىنده دئىيب گوللماي باكى

* * *

بىلىرم وار ائليمىزدن خبرىن ،
خزان ووران گلىمىزدن خبرىن ،
قيفيلانمىش ديليمىزدن خبرىن ،

بوناشاھید سليماندر اى باکى ،
شعرلىرى بيرعماندر اى باکى .

* * *

سلامى وار تبريز يمین استادا ،
او وور غوندور بوشهره بوآدا ،
يارى بولوب اوزمالىنى دنيادا ،
”دورنالار“ لاسليمانيم اى باکى
سليماندر عزيز جانيم اى باکى

* * *

يئنه گئتدى او札خлارا خيالىم ،
سندە كئچىب خوش گونلريم خوش حالىم ،
بودورسدن ائدچىكيم سئوالىم ،
نەحالدا درموسى غلمان اى باکى ،
ملعيمىم بويوك انسان اى باکى .

* * *

قوى جالانسىن اوركلره كلامىم ،
بهار گلىسىن چىچكلىنىسىن ايا مىم ،
وار بالاشامدىن يە سلامىم ،
اونلاربيزىن يادگار ديراي باکى ،
بوردوموزا افتخار ديراي باکى .

* * *

آذر اوغلى كئچدىن درين آرازى ،
”باده ايله ايچدىن سريين آرازى“ ،
شاعر دوستوم باده لمرين آرازى ،
قوروتمادى ائلىم گولسون اى باکى ،

او با م گولسن دیلیم گولسون ای باکی .

* * *

گولشنرين سنين خزان گورمهسين ،
اوزگه اللرگلرينى در مهسين ،
قورخوم بودور عمر فرصت وئرمە سين ،
حسرت قالسين اورگيمدهاي باكى ،
خار اگلشىن چيچكيمدهاي باكى ،

* * *

امان باكى نه سويله ديم ديليم لال ،
شاعر كونلوم اولوربعضا " حال - باحال ،
اميديم وار قسمت اولسون بو وصال ،
تازه لنسين ديداريماز اي باكى ،
چيچكلنسين بهاريماز اي باكى .

* * *

محجاج دگيل بوسوزلريم تفسيره ،
من بوشعري يازديم سندن خاطره ،
اگر سنين سوزون اولساشاعره ،
باد صبا قاصديم ديراي باكى ،
هاشم طران او زآديم ديراي باكى .

استاد يمیز شهریارا

شهریارا نه قدر جانداجانین وار یئنه یاز
 ناب شعرنیله مدام قوى سینه میزئیللنسین .
 قهرمانلیق سرودون باشلا ای استاد ادب
 وطن اولادی با خیب وجده گلیب شئللنسین .
 اودلویا زتولکی صفتلر چو خالیب ایراندا
 قلبیمیز اودلو سوزونله قالانوب تللنسین .
 کاوینن دالغالانان بايراقی تک قوى قلمین
 قدريینی بيلمهين انسان گوزونه زيللنسین .
 یازکلامین اوخ اولوب سانحیلا دشمن گوزونه
 وطنین بلکه سارالمیش یانا غی گوللنسین .
 الده شمشیرینه باخ ارتجاعنین گورونه دئیر
 هركیمین حق دئمه يه جراتی واردیللنسن .
 بئله بیر دورده هيچ آذری شاعر لرینه
 ياراشار گل یاناغا شعر قوشوب وئللنسین .
 قوروكسلی ئیرین ساغچابا غیندان نه چیقار
 گرک اولدە باغین هر طرفی بئللنسین .
 فلگین چرخى دولاندى يقجا گيجلتمسى وار
 شاعرين نقطه ضعفي وار ايشه بللنسين
 سندە بازمندە يازيم اودلى يازاخ بلکه بوگون

قورو موش چايلاريميز باشدان آشيب سئللنسين ..
 بوغulan سسلريميـز حالت بـمدن چـيقـارـاخ
 شـعـريـميـز شـيـپـور اـسـراـفـيل اـولـوب زـيلـلـنسـين .
 تـهـراـنـين غـيرـتـى يـوخ تـبرـيزـيمـيز خـوشـدـى سـنه
 اـئـليـميـز گـونـدـه گـورـوب گـل اوـزوـنـى شـئـلـلـنسـين .
 طـلـانـين رـغـبـتـى وـار شـهـرـيـارـين صـنـعـتـينـه
 اـوصـبـدـنـه گـرـك تـبعـيـدـه تـنـبـلـلـنسـين

٥٦/١/١

* * *

نئجه يانماشىن

اركىن كله سىنده داييانىب باخان ،
تبرىزه ، مرنده ، نئجه يانماشىن ؟
شرقىن دروازه سين بابك اولادى
ضيا سىز گورنده نئجه يانماشىن ؟

* * *

ائلمىن بىزگى ساوالان داغى
قوى آچسىن ئوزۇندۇن قاراداۋافى
يورد اولسا تولكويە آسلام اووللاغى ،
بوشىر غىرنده نئجه يانماشىن ؟

* * *

آنا ئوزدىلىنى تالان گورنده
گونش دان يئرىنى دومان گورنده
اووجۇتون اليىنده كمان گورنده
تئللرىن سىنده نئجه يانماشىن ؟

* * *

دېلىم بولوتلارىن دالىينداپنها ،
ائللرىم بودرده قالىبىدىر حىران .
ياداللر باغبانىن باغچە باغىندا ،
گوللرىن درنده نئجه يانماشىن ؟

* * *

ظالم بير صيادين ئوز ئوروشوندە /
 ئوركك بيرمارالىن باغرين دئشىنده .
 گلینلر باشىنا آغ دن دوشىنده
 ساچلارين هورندە نئجه يانماسىن .

* * *

دئدى دىلىن ندىر دئدىم آذرى .
 دئدى مرحلە دن قالىبسان گئرى
 قولاخ ائشىدىنده بئلە سوزلىرى ،
 ئورك بوجىرنىن نئجه يانماسىن ؟

* + *

بىلىرم اى كونول درىندرىباران .
 يانىقلى نى كىمى سىزلايرهان .
 گل اكىب واى دردىم ايندى بوطرلان
 اوددوتوب يئرىننە نئجه يانماسىن !

* * *

گونوزلر يانماسىن ئئجه يانماسىن ؟
 سىزدىئىن آدۇستلارنئجه يانماسىن ؟

نوروز بايرامي

دوستلار بايرامينيز اولسون مبارك ،

گلدى ائل او بايا ، يايلاغا نوروز

انقلاب دوروندە ايلك بايراميندا ،

گلدىك پيشوازينا قاباغا نوروز

سئومىشىك ، سئويريك ، سئوجئىكە ،

آلقيش سنين كىمى قوناغا نوروز .

مندە آد گونوندە قاپيوا گلدىم ،

اجازە وئرگلىم اتاقا ، نوروز

گلنده بهار لاقوشما گلىرسن ،

گل قوياخ دوداغى ، دوداغا ، نوروز

بلبل سنين ايله قفسدن چىقىر ،

آتىلىرى بوداعدان ، بوداغا نوروز

قاپيداگورجئىن او منى در حال ،

باشىنى سالادى آشاقا نوروز

گوردوم قاش قاباغىن گوستريپمنە ،

نيكىب گورلىپىنى تورباغا ، نوروز

او آلتدان يوخارى ئوزومە باخدى ،

دوندردى قلبىمى او جاقا ، نوروز

دئدى كى نيليرم سن تك شاعرى ،
 گله ايلدن ، ايله سراغا ، نوروز
 داغلارا ، داشلارا شعر بازىرسان ،
 دئميرسن هاردادىر بوقاغا ، نوروز .
 بعضا " غزل دئيب عاشق اولورسان ،
 اينجە بئل قرمىزى ياناغا ، نوروز .
 شاعرلرچىقاردىب منى يادىندان ،
 گوروسن دونوبدور يوماغا ، نوروز
 گون گلر تابشىرار سىزى بوائللىر ،
 پريشان زولف تك داراغا ، نوروز
 دئيب سوزلىرىنى نوروز دايىندى ،
 گوزياشى دونموشدى بولاغا ، نوروز .
 دئديم جان جىگرىم ، اى شادلىق گونوم ،
 گل چكمە شاعرى سيناغا نوروز
 حقىقت سىلە دىر ، خواهشىم بودور ،
 دؤشور سوزلىرىمى قولاغا نوروز .
 پھلوى دوروندە بلکە بىن دفعە ،
 دكىب دىر با سىيمىزچوماقا ، نوروز
 آعىز لار قىغىلى ، يانان كتابلار ،
 دونموشدى داغ كىمى قالاغا ، نوروز .
 حياتىن رمزىنى آچان قىملر ،
 سينىب اوغرامىشدى قوروغا سوروز
 قلم صاحب لرى او خشاپىردى چوق ،
 سودان تازە چىقىش توپوغان نوروز

وطن اولاد لاری یا ساحرمانا ،
 با تمیشدى تپه دن دیرناقا نوروز
 شاه کسیب آسیردی حق دینلری ،
 نه دئیم بئله ببر بولوغ نوروز
 کسمیشدى نغمىین ، کثیف سولاردا ،
 شاهین قورخوسوندان قورباغا ، نوروز
 آخر جاناگلدى قهرمان ائللر ،
 کاوه تک قالخدیلار آیاغا ، نوروز ،
 ایندی نه شاه واردیر ، نه امپریالیست ،
 خلق گلیب هوشه داماغا نوروز .
 ای نوروز بایرامی ! یاخشی نظر قیل ،
 الیمده دوتدوغوم بایراغا نوروز .
 بوبایراق اوستوندە قیزیل خطیله ،
 یازیلیب انقلاب ، ای آقا نوروز .
 بس بوایل بیزايكی بایرام دوتموشوق ،
 بوبایرام بنزیر بولاغا نوروز .
 ائلين قدرتیندن ایندی شاه گئدیب ،
 گلديم حضورونا قوللوغا نوروز
 بس نئچین شاعره غضبلنیرسن ،
 احترام لازم دیر قوناغا نوروز .
 نوروزون آچیلدی قاشی قاباغی ،
 گوزلری دونموشدى چراغا نوروز .
 باریشدیق نوروزلا ایکی دوست کیمی
 دونموشدى منیم چون دایاغا نوروز .

سمند بىن ئولومونه

قارائلوم هجوم ائتدى
يئنه ادب او جاغينا .
سەند گۈزۈن يوموب گئتدى ،
ابدىت قوجا غينا .

X

بوبير قارا خېرى من
ئىچە آليم شعرىتە ؟
سەندىين واخت سىز ئولومو
بىر ضربە دىر حریتە .

X

انقلابىن شىن چاغىندا ،
الىين او زدى اليمىزدىن .
اونون آدى چىخما ياجاق ،
ابدىلىك دىلىمىزدىن .

X

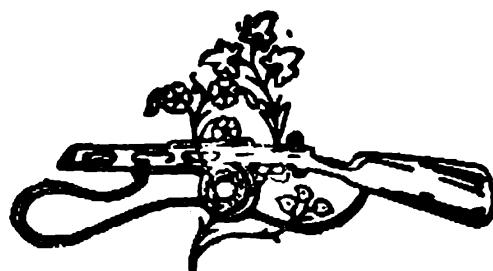
ياشا ياجاق تارىخ بويو ،
او " سازمەن سوز " وايلە .
هامى اونو تانىيىا جاق ،
خلمىزىن گۈزۈوايلە .

آلولو شعرلر

٩٣ —————

شعر صنعت باغچا سندا ،
سەندەمین آدى واردىر .
اوئولمدىب ، ئولمىيە جك .
قلبمىزدە يادى وار در .

٥٨/١/٢٢

باليقچى نين ارادى

گوي خزرىن ساحلىنده بير باليقچى ياشاردى
 هرگون سحرتور آتماغا دريالاراقوشاردى .
 آناسندان ميراث فالدى باليقچيا بوصنعت :
 اونوساغلام بويوتموشدى ئوز قويىنوندا طبيعت
 اوتوتدوقى باليقلاردان كىچىردردى روزگارين :
 مىنتىنىچكمزايىدى نه دوستون نه اغبارىن .
 بيرقايقى بيرده تورى واردى دنيامالىندان :
 ئوز ياوانىن چوخ سئوردى ئوزگە لرىن باليندان
 آتا سيدا بو يولارين كار و انىدى بىزمان
 پىشە سىنى ئوز اوغلونا وېرىپ گئدى دنيادان
 دريا بيرگون باليقچىنى چاغىردى ئوز قويىنونا
 آغ كوبوكلى سولاريندان كفن بىچسىن بويونا
 سارى خزان يارياقلارى آير يلاندا بوداخدان
 يانان گونش صحرالاري قىزدىراندا اەزاقدان
 حاضر لاندى قىهرمانىم آچىب اىرى اللرين
 ياخىن كلىب ئوزاوغلونا سىغالادى تئللرىن
 آروادى دا اگىت ارىن قوجاقلابىپ هى ئوپدى
 داليسينجا وغورلوپول دئىب سونراسوسىپدى
 بولادوشدى ساحل بويى قىهرمانلارسا ياقى

بىراز سونرا يول آچىرىدى گوى سولاردا قايدى
 اوگئدىرىدى داستانلارا آدىن يازسىن اليله ،
 ئولوم حكمى وئرنلەر قېيرقا زىن اليله .
 اوگئدىرىدى دريالاردا طوفانلار لادۇء گوشە
 حرامى تك يولون كىن بورانلار لادۇء گوشە ،
 هوا ايسىتى گونش شاخىر آراملىق وار دريادا .
 كورك ووروب قويوب گئىتدى ساحلىرى آرخادا ،
 هر طرفده قوجا خلاشىب آسمانلار گوى خزر
 او札 خلاردا اولدوز كىمى چشمك وورولپە لر
 ياناڭ گونش گون باتاناڭ كىلىنە سمادا ،
 گنج باليقچى تور آتىرىدى يورولما دان دريادا ،
 ئوز آتىنى چاپان زمان غربىن سوبوق كولگى ،
 طوفانلار دان خبر ويردى باليقچىا ئورگى ،
 آياقىنى سالادىق جاڭى سولارا بولوتلار
 او بىلدىكى قالما يىدر هوالاردا اعتبار
 شىمشك چاخدى او札 خلاردا گوئين ئوزى قارالدى
 باليقچى داتuron چكىب ساحللەر يول آلدى

* * *

اما دريا بىر آنداد كىشىدى او زىنگىنى
 باليقچىلا باشلا دى او زى مانسىز جنگىنى .
 آغ كوبوكلى دالغالار قانات آچدى دريادا ،
 قاقا يىلار قورخودان باشلا دىلار فريادا .
 گوندە باتدى قارانلىق چوكدو سرين سولارا ،
 طبيعت ئوززىزىنى توكتى درين سولارا .
 داغ كىمى باش قوزادى آسمانە لپە لر

سانکى جلا دلباسىن گئينميشىدى گوي خزر
 سىنه گريب طوفانا قايقىندا باليقچى
 ئولوم ساچان امواجىن آيا غيندا باليقچى
 خاطرنىدە دوغولدو كئچمىشىن بير حكايىت
 آتاسىندان بىرزمان ائشىتىدىيگى نصىحت ؛
 " درىالاردا دارا دوشدون واى دئمه "
 اجل يئتىدى ئولە جىڭدى دئمه ! . . .
 آرخالان ئوزقدرتىنە گوجونە .
 آلمائولوم كلمە سىنى وئجىنە .
 تسلىم اولسا يول كىنە ساربان
 مقصدىنە يئىتىشىر مى كاروان ؟
 درىالار داقالماكمك ها يينا
 چوشقون سولاركىن بىچر بويونا .
 طوفانلاردا ارادە سىزا وزنلىر
 ساحللرە چىخا بىلەز مظفر ."
 داغا دوندو آتاسىنinin سوزلىرىندىن قەرمان ،
 كورك ووردى ساحل دىئە متناتىلە دورمادان
 اما طوفان غضبلىيدىر ، آمانسىزدر . اجل تك
 دالغالارا قدرت وئرير غربدن اسن برك كولك
 آه بوقورخونج گوي خبى نئجه يازسىن قلمىم
 اوونون دردى ، اوونون غمى ، ئوزىردىم درئوزغمىم
 قەرمانىن پارچالاندى تن ايكيه قايقى
 لېھ لرىن قوجا غيندا ئورگنىيىن دا ياغى
 آلدى اوئۇز قويىنونا نعرە چكى گوي سولار ،
 اوشا عردىن امانت در ساخلا اونو اى سولار !

قاش قارالمىش آسماندا نه اولدوز وارنده آى ،
 قارابولوت بور و موشدور گوي ئوزونى لاي - با - لاي
 گنج باليقچى تىترە مدى سئله گورجى روزگارى ،
 سارسىلمادى ارادسى ، آلنинداكى وقارى ،
 بىرقايدا در باليقچىلار دريالاردا آزاندا ،
 شوم دالغالار دنيز چىھ ئولوم حكمى يازاندا ،
 باخىب گويدە اولدوز لاراساحللە يول آچار ،
 ئوزعمرۇنۇن يولارينا گونش كىيمى نور ساچار ،
 اما ايندى گون چىخاندان گون باتاندان خېرى يوخ ،
 هارائوزسون ، هانسى يانا؟ ساحللەدن اثر يوخ .
 بودمە ، او خاطر لادى گوزى ياشلى اوغلۇنو ،
 آناسىنین قوجاغىندا ، گۈزلەپرلىرى يواونو
 گئىنىش قلبى جوشە گىلدى ، نفس چىكدى درىندىن ،
 آسلام كىيمى غضبلىنى طوفانلارين شريندىن
 دئىدى طوفان ! چكىيل گئرى ! صف چىكمەين يولومدا ،
 آجدادىمەن قدرتى وار بوكولمەن قولومدا
 سوزلىرىمى دىنلە منىم يالان گلمز دىلىيمە !
 آندا يەمىش دريالاردا جان وئمىيم ئولومە .
 سوزۋئرمىش ، سئوگىلىيمە قىورىم ساچلى بالاما ،
 اونلارايندى انتظار لاگۇزتىكىبلىرى يولوما ،

اگر منه غالب اولسان دریا او لسا مزاريم ،
 ئوز ئوويمه اشىگىمە گردو شمه سە گزاريم ،
 با شىز قازلار ايلكىن بالام قارائورتىرسئولىگىم ،
 آه ، نە دئدىم لال اولايدى آغىز يمداكى بودىلىم
 يوخ ، يوخ طوفان چكىل گئرى ظالم اولسان دابىلە ،
 ساغ سلامات آلنى آچىق گىرگ چىخام ساحلە ،

سن طوفانسان تو لدورمكده داغىتماقدا نامدار ،
 من انسانام قانادىنى قرماق اوچون گوجوم وار ،
 قارا طوفان غضبلندى يالىعچى نىن سۆزوندن
 دئدى ايندى وجود و نا ، حاكم اولان منم ، من ،
 آلدى اونوقاتادىنا آتدى گو ئيون قلبىنە ،
 بودالغالادا او دالغايا گوئ سولارىن دىيپىنە ،
 يئنە اگىت قەرمانىم گولومسى تۇفانما ،
 دئدى يۇرايىل ئور آتىنى گىيتىر سىنە جولانا ،
 ساحل منىم مسکىنەم در ساحل منىم ايمانىم ،
 او ساحلىن تور پا غىلان يوغۇرلوبدور ئوزقانىم ،
 چكىل طوفان قدرتىينىن قدر تلىيدىر ارادم ،
 غالبيت منىملە دىير بودر منىم عقىدم ،
 آخىب گئتدى او زاخلا را بالىفچىنەن گورسى ،
 دالغالا را ضربە و وران قەرمانلىق نغمە سى ،
 اوالىنده بايراق ائتدى سارسىلمايان اميدين
 دئدى اميد بىزگىدە دارگونوندە اىگىدىن ،
 ئوزە — ئوزە ، دالغا لاراسىنە گىردى دورمادان ،

نظر سالدى اوذا خلا را قارانلىقدا بىرزمان ،
 آه ، نه گوردى قەرما نىم اينانمادى گوزونه ،
 سئوينجىندن قوت گلدى قولارينا دىزىنە ،
 بىرده با خدى ، بىرده با خدى ايشيق گلير سوile دى ،
 سحردوغدى قارانلىقىن ، ئورگىنى تىلە دى ،
 قانات آچدى شاهىن كىمىي باليقچىن قولارى ،
 ئوزه ئوزه ايشيقلىغاها مارلادى يولارى ،
 خيالينا كىچىك گلدى داغ بىچىملى دالغالار .
 اونون ايندى اورگىنده درىيا قدر غرور وار ،
 آغ كوبوكلىو گوى سولار اديوان دوتور گونلو شاد
 ئوزوب گئدير ساحللره اورگىنده اعتقاد .
 بعضا "آليراوز قويوناباليقچىنى لې لر
 بىولون كسيب بوعماق اوچون هي جان آليتربى ثمر .
 قەرمانىم ئوزوب گئدير ايشيق گلن ساحله ،
 حيات عشقى حسى ايلە ، دئىپ گوئلن ساحله .
 او ساحل كە هر انسانىن اورگىنده ايزى وار ،
 توپراغىنinin آددىمەندامىن حياتىن رمزى وار .
 زمان ئوتور گنج باليقچى دوگوشدە در درىادا ،
 توفانلارى يارا - يارا قويوب گئدير آرخادا ،
 اوئوز دوکچە چىچكلىنەر قلبىندىكى نىتى
 ھله هجوم ائتملىدير آزاولسادا طاقتى ،
 اوئوز دوکچە ساحللره ياخىنلاشىر آن با آن ،
 ايشيقلاردا اولدوز كىمىي گوزوروللار اوذا قدان ،

بودور آرتىق آزقالىبىدر گوى دنىزىن سونونا ،
 بالقىچىنин بويرك قلبى گىر مىشىۋەر دو نونا ،
 چون بىلىرىكى نجات تاپىپ ئولوم ساچان سولاردان ،
 قارتال كىمى قاتاتلانىب گويدە اوچان سولاردان ،
 دالغا لارىن ئورگىنى يارا يارا باليقچى ،
 طوفانلارى قدرتىلە چىدى دارا باليقچى .
 بودور آرتىق ساحلده در آدىملاير دريادا ،
 ارادسى غالب گلىب قىهرمانىن دعوادا .
 اوينتىشىدى ياش قوملارين ئوزرىنده بايىلدى ،
 بىراز سونرا هوشا گلىب گوزون آچىب آيىلدى
 آه نه گوردى :

عمر دوستون ، كىچىك اوغلۇن ، قىلبلار يىنده انتظار ،
 سئوينچ ياشى گوزلرىنده ، اللىرىنده فانوس وار ،
 ياخىنلاشدى بىر بىرىنە هجران چىن ئوركلر ،
 چىقدى منيم قىهرمانىم طوفانلارا مظفر ،
 ساحللرده تىترە دىرىدى شادلىق سىسى هويانى ،

بونونلادا سونا ئىتىدى باليقچىنин داستانى ،

آبان ۱۳۵۳

شاعر و قلم

ساکیت بیر گئجدير کيچيك بيراتاق
 شاعرين شن طبعي گلېپ طغيانا
 قلم ايشلديكجه فارالير ورق
 دمير سطير لرى دوزوريان يانا

* * *

اوکسگين قلمى سيخيب اليندە
 ئىلمزا ثرينى يازدى شاعريم
 آذر لهجه سندە آذر ديليندە
 ظلمتىن قبرىنى قازدى شاعريم

* * *

اوشاه اثرينى يازاندان بوي
 صنعت عالمىنده چكىلدى آدى
 آشىب خصار لانميس بوزرسىدلرى
 شعرى گونش كىمى يانوب پارلادى

* * *

ائللر ساخلا ديلار احترامىنى
 آدىنى يازدى لار او ركلىرىنى
 قلمىنندىن قريپان هر كلامىنى
 مرحىم ساير ديلار ديلكلرىنى

* * *

زمان بىرىدىكجهئىرىدى شاعر
قلمى سانجىلىدى ظالم قلبىنه .
اويازىب يارا تدى ائللر دايىر
دوستاگل بىلدى دشمنه كىنه .

* * *

بىرگون چوق سودىيگى قلمى بىردىن
الىيندن سور و شدى تورپاق اوستونه
آختاران زماندا شاعر بىلەمە دن
قويدى او قلمىن اياق اوستونه

* * *

شاعرين گوزوندە قارالدى جهان
دئدى كاش سينايدى آياقيم قلم ،
من فكر عالمىندە غرق اولان زمان
سن اولدۇن ھم آرخام دايماقىم قلم ،

* * *

جوھرىن يارانب قانىمدان منيم ،
پاپىين وار آدىمدان ساندىمدان منيم .
سن گتسن ئولرم يانىمدان منيم
 يولوما نور ساچان چرا غىيم قلم ،

* * *

سنин كومگىنلە دولمو شام كىنه
ظلمە ، جهالتك ، گرمىش سينە ،
قارانلىق گونومدە سن اولدۇن منه
امىديم ، سىنگىريم يارا قىم قلم .

* * *

بویوگ فضوليله اکىز دوغولدون
 صابرین اليندە بيربايراق اولدون
 شيخين بوستانىنده ياشىل طاقاولدون
 اى منيم سرداشىم نوراقيم قلم ،

* * *

آيرى بىلەمىش ئوزومدن سنى
 شعريمدن آدىمدان سوزومدن سنى
 گرايراق ايلسم گوزومدن سنى
 قوىيانسىن دفترىم و رقىم قلم

* * *

آيلار كئچىب گئتىدى ايللەر دولاندى
 حيات پنجه سىلە سىخدى شاعرى
 زمانىن جورىلە آلىشدى ياندى
 ضعيف روھىيە سىيخدى شاعرى

* * *

شعرى ، قلمى ، چىقارتىدى ياددان
 صفاسى آزالدى هربىرمجلسىن
 ائللەر اميد يولو گوزلىن زمان
 ھېچكىس اشىتمىدى اوونون گورسسىن

* * *

نتجه اولدى قلم نه گلدى اوينا ؟
 شاعرين ايلك دوستو بس هاردا قالدى ؟
 قلم شك ائلدى نه اولدوقونا
 انتظار چكمىدىن گوزى قارالدى

* * *

نه بير سراغ اولدى نده بير خبر
بئدى وارليغينى بوهجران دمى .
گوردىكى حياتى كئچيرىسى ثمر
اونفرىن ايله دى كەنە هەممى .

* * *

بىرگون لازيم اولدى قلم شاعره .
تۈزبا سمىش تاقچە دان گوتوردى اونى .
اوياندى قلىيىندە كئچمىش خاطره
او عزيز دوستونا آچدى قويىنۇنى

* * *

گور دوكى حالتىن دوشوبدور قلم
كئچمىش جوانلىقدان قالما يېب اثر .
دىدى ندىر سندە بوجىز الم :
ئىچىن بورو موشدور حسنۇنى گدر .

* * *

شاعرىن سوزوندىن كۆرلدى قلم
امايانىلما دى اعتقادىندا .

غىھە دن باشينا اوچولدى عالم
دىدى بوسۇلرى ساخلا يادىندا .

* * *

دىدى من قىلم يازما قدرپىشىم
تارخىن باشىندا من ايلشمىشىم .
سەنин تك شاعره گولوب بئزمىشىم
چوخ اوذاخ گورورم وفادان سنى .

* * *

سیندیردین قلمى آتدىن كناره ،
رخوت پىرى سىنى چكدىن عزاره ،
اينان باعشلامازا ئىللر دوباره
مرتكب اولدوغون خطادن سنى .

* * *

ائىلسىندىن ئوترى چكىر انتظار
أونلارين بويىنوندا بويوك حقى وار .
سالدى هانسى فيكيرها نسى خياللار
شىعىدىن صنعتدىن صفادان سنى .

* * *

سن ئوزۇنۇن دەگىل بوائىللارين سن
آيلارين ، ايللىرىن فصىللارين سن
بىرده شىن گله جك نسللىرىن سن
أونلار اونوتما سىين دعا دان سنى .

* * *

ائىللر بىردىريا در سن سە بىرآدا
دارگۇنده سن گۈك يېئتە سن دادا
گل سارىل قىلمە قالما آرادا
آيرى دوشمىيە سن آنادان سنى .

* * *

دئيب سوزلىرىنى دايىاندى قلم
شاعر افسوس يئدى كئچن عمرۇنە .
قىلمىن ئونوندە دىيزچو كۆپ اودم
دئىدى عزيز دوستوم عار اولسون منه .

* * *

ساکیت بیرگئجه دیر کيچик بیراتاق

شاعرين شن طبعى گلېب طغيانا .

قلم ايشله ديكجه قاراليلورق

دمير سطيرلىرى دوزوريان – يانا

سون

٥٢/٤/٤

* * *

عاشق حسنە تقدیم اڭدىرم
 اي عاشق ، چال او خود جنگى كور او غلى ،
 جالانسىن زىللرە بىلرسازىندا ،
 سن ائل عاشقىيسن ائللردن دانىش ،
 بساطين با غلاسین ، عملرسازىندا .

* * *

سازىنinin كويىنگى آلاتيرمىدى ،
 ماھنى سىز ياشابان عمور سور مدى ،
 چال او خو نيلىيىك لذت گور مدى ،
 زاھد تك عقلدن كملر سازىندا .

* * *

بىرالىندە سلاح ، بىرالىنيدە ساز ،
 ائللرین دىلىكىن قولاعنىندا آس ،
 اشىتىسىن سئىسىنى بىزىم خان آراز
 چالىپ چاغىر دېقىن دىلر سازىندا .

* * *

سيغىندي قويىنونا نغمە نىن بشر ،
 او نسوز خياليمىز داماغدان دوشىر ،
 خىر اولما سايدى بىلىنمزى شى ،
 بىس او خو ، دىللىنسىن ، سىملر سازىندا ،

* * *

طرانام سىنمە دىلىكىم آرزوم ،
 ايسترم مبارزا ئللردن يازىم ،
 دگوش ميدانىيد يرايندى نه لازم
 يانان پروانلر ، شملر سازىندا

تبریز

ینه تازه لندى كهنه دردلريم ،
شاعرين دوشو بدور يادينا تبريز
هر سوز با غچا سيندان بيرچيچك دريب ،
بوشعرى بالغلاديم آدينا تبريز

* * *

اي عزيز تبريزيم قهرمان شهر ،
قلبيم سنيله ديرهر آخشم سحر ،
آلاندا حسنونى بيرzman كدر
من نئجه يانمايم او دوناتبريز ؟

* * *

قىزلارين بهاردا گولنده بالغار ،
با خيب صاف سولاراساچين داراخلار ،
مات قالير قويونوغاكلن قواناخلار ،
او شيرين ديلينين دا دينا تبريز ،

* * *

بىرگون قوناخ گلدى سنه دورنالار ،
دوشدولر توفاناقنه دورنالار ،
بىلىرم بيربهاريئنه دورنالار
گلهجك اوز عزيز يوردوناتبريز .

* * *

حیدرین قلبیندە چرپینان اورک ،
مسيونون کونلوندە مقدس ديلك ،
ستارین اليندە بئش آچیلان توفنک ،
يازدى مشورطه نى آدينا تبريز .

* * *

من آيرى دوشىمده ائلىيندن سىن
بد گوندە تو تموشام اليندە سنىن
ھر كىس گىلئىنسە دىلىيندن سىن
لعتت او كسلرىن ذاتينا تبريز

* * *

محفیل دوستلاریما

اونودوم کونلومون کدرین دئیه
گزدیم بوائللری من آددیم — آددیم .
امئورگیمین هر تسلی سین
آختاریب يئنه ده وطنده تاپدیم .

* * *

وطنله باشладیم شعیریمی دوستلار
چون اونا با غلیدیر عمروم حیاتیم .
بیلیرم سیزده ده حب وطن وار
ئورک سوزلریمیدیر سیزه سوقاتیم .

* * *

اوچى نین اليىندن يارالى جiran ،
قاچار ئورگىندن مىن بىرآه كئچر ،
خستەلى ھركونول زواللى انسان ،
جاويدىن شفالى شربتىن ايچر .

* * *

بئله در روزگارى دكتىر جاويدىن ،
لقمانىن نفسى نفسيىنده در ،
ادىبلر او جاغى بىزىم مجلسىن ،
منتى دكتورون گورسسىنده دير ،

* * *

قوجامان يازىچى دوستوم گنجعلى.

ايىزى وار يوردومن هر قارىشىندا ،

آغاران ساچىندا اونون هرتئلى ،

ادب باغچاسىندان تاجدىر باشىندا ،

* * *

اعتماد قوى عمرون زوال گورمه سين ،

صنعت عالمىنده بوي آتميسان سن .

كلىنلر بىزگىن، بتريز نغمە سين

ائلىمە هدىيە ياراتمىسان سن

* * *

بهار سولارنىن زمزە سىندىن ،

والهين شعرنىن سسىنى آلدىم

منه الھام وئرن هرنغمە سىندىن ،

بعضا " حيران - حيران خياله دالدىم

* * *

سيفى نين اليىنده قربانىن تاري ،

روح وئرير سينه دە آغىيدىلرە .

سېلىر كونوللەردىن غەلى غبارى ،

مضراب توخوند قجاسارى سىملرە .

* * *

اويادىر مجلسى بورويندە غم ،

ضېينىن قاوالى بىرده خوش سئسى .

كدرئور كىرە اولانداھىمەم

بايرام مۇدە سىدىر هر ترانى سى

* * *

وشوق جان اعزيز در بيزمچون آدين
هر در دين علتين داغلارا قالسين .
آرزو موز بودوركى قوجا استادين ،
بيير داها بيير داها سئسى او جالسين .

* * *

شعرین ياسدان چخیب گئینسیدی آل
دئیردیم ساوالان گوزلرین آيدین .
آلاردى قويونوا دوستلاري ملال
دوغروسو مجلسه سن اولما سايدین .

* * *

مظفر دوستوموز قيشدا بوراندا ،
دمير سطرلىرى دوزدويان يانا .
قارانلىق گئجه لر بىزى بوغاندا
شعري زينت اولدۇ آذربايچانا .

* * *

آلقيش ائل شاعرى اولوسىنده
شعرسىز حياتين اولما سين بيرآن .
سنин اولدوز لارا باشىن دگنده
دهده قورقۇد ئوپدى سنين آلنىنдан

* * *

بوبيوك سوز آستادى سويىملى فتى !
خلقىمەن تارىخىن ورقىه بىر بىر .
كسكىن قلمىنلە قاتىب الفتى
بابكىن نسلىنى قىلا " سئويندىر .

* * *

حياتين سرينى درىندن بىلن .
جوشغۇنو تانيرام خىلى زماندر .
اليله ائللرین گوزياشىن سىلسن ،
اودساچان قلمى بىزە عياندر

* * *

يغىلىسىن دوستلاريم قوى گلسىن حامى)
آغ گونو بادە تك قالدىر آخ يئنه .
مجلسىن باشىندا شاعر اسلامى ،
چاغىرسىن ائللرى تويما دويونە .

* * *

صنعتىدە هەر زمان حكمت آختاران
قوى حسىن جاوىدىن قلمى گولسون .
قارانلىق گوندوزە بوى دئىن زمان
گونشىن نورى تك يئرتوكولسون ..

* * *

آدىنى چىنده آذربايچانىن
گولور وشوقى نىن گوزوندە حيات ،
بىرسئىس دئير منه بئله انسانىن
عشقىنە دورمادان شعر يازىارات .

* * *

بىر دفعە گورمه دىم قاش قاباخلى من
بىزىم نور آذرين دوستلار اىچىنده
دئدىم ندن بئله گولر ئوزلوسن ،
دئدى من اىچرم دوستلار اىچىنده .

* * *

رضوانین قدرینی بىلمەين ھانى
 بيرائل خادمى تك گلسىن سوراغى .
 آلاندا قويونوا ايستى تهرانى
 انسانا جان وئير سرين ييلاقى .
 گوجى ائلدن آلىپ يانماقى او ددان
 وطن دردى ايله تورك او غلوياندى .
 غيرتى با بىكىن عشقى فرهاددان ،
 ئوگرنىب گونش تك رنگه بوياندى .

* * *

آيازلى گئجه ده نازلاناندا آى :
 سن چيقيما من چيقيم دئير گونشه .
 آنا كورپە سينه چالاندا لاي لاي
 گونش قولو غوندا دورار هميشه .

* * *

از لدن آرزو مدور هرا ثريمده
 وطنلە قلمىم جولانا گلسىن .
 بوئوز شعار يميدىر سوزدفترىمده ،
 او ناگلن قاداطرلا نا گلسىن .

* * *

اوچدو آرزو لاريم دوندى غبارا :
 گوزلريم دالىنجا يئريدى گئتدى .
 وطن سيزمن نهيم دئديم داغلارا ،
 بوسوزدن داغلاردا اريدى گئتدى .

* * *

شاعر دوستوم واله تقديم اولو نور

آرزولاريم

آچيلدى قارشىمدا گلى باغ چمن ،
ال آتدىم لالەمە گاھ بنفسەمە ،
دستە گل باغلادىم سوزدن چىچىكدىن ،
يئرى بوش قالماسىن سوقاتىن دئىھە .

* * *

وطن تورپا غىندان دانىشدىفجاسن .
سسلە دىن طرلانى گوگون قاتىندان ،
شاداولدوم شعريىنده قوجاخ قوجاخ من ،
بىزە گتىر دىگىن ائل سوقاتىندان ،

* * *

سن ئوزشاعرانە طبىعىنلە)

او خشادىن روحومى آرزولاريم تك .
عشق اولسون عظمىنە صداقتىنلە)
دوغما ائللارينلە كسىدىگىن چورك .

* * *

ايىنجە درسەجدىگىن هدىھەن سنىن ؛
اودلارئولكە سىنىھە بوجافىندان .
يازبىزى گوزلرى گورمەنلىرىن ؛
صاحبى آلوسوز كور او جاغىندان .

* * *

ياز اوجال والهيم اما اويمى ، ئىل ،
ايشيقسيز جلوه سيزهرا يدىنلىقا .

يازيارات ورغوناول گويىرە يوكسل ،
مندە گلەم سيزه گوزآ يدىنلىقا .

* * *

بىلىرم قلبىينىن سوزبهارىندا ،
ھله دئيلمە مىش اينجىلىرىن وار ،
آذرى شۇرنىن آددىيەلارىندا ،
قارداشىم سىنىنده آلين ترىن وار .

* * *

دوستلارىن گوروشو ، شادلىق بساطى ،
بوران قىش اولسادا يازدر طولانا :
والهين سىنىنده توركى بياتى ،
نه قدر دىنلسە آزدر طولانا .

٥٤/٥/٥

* * *

اولدوز روزنامهسى

اولدوز اولوب شفق ساچدین افcdn ،
آذربایجان دوزلرینه اولدوزوم .
آرزوm بودور آددیملارین برگیسین ،
قوت گلسىن دیزلرینه اولدوزوم .

* * *

اولکریسن دان يرینده سحرین ،
دیلیمزمیn دایاغیدیر نظرین ،
لقمان اولوب سن ال چکدین آذرین ،
یاراسنین کوزلرینه اولدوزوم .

* * *

نادان اولان شعر قدرین نه بیلسین ،
شاعر سوزى ياد گوزونه تپیلسین ،
شعر لریم چیچک اولوب سپیلسین ،
قد مینین ایزلرینه اولدوزوم .

* * *

هفتە با شى قوناق گلیرسن بیزە ،
شادلیق چیقیر اویمیزدە لاب دیزە ،
گون اولسون کى مندە گلیم تبریزە ،
اوردا با خیم گوزلرینه اولدوزوم

سن انقلاب اولادیسان او زون آغ ،
 شرفیندیرليندکى او بايراق ،
 من دوستونام دينله منى ، وئر قولاق ،
 بوترلانين سوزلىرينه اولدوزوم .

٥٨/١/٢٣

تهران -

كند يمیزین گوزلینه

يازديم شوخ آدينى گيليلنمه چوخ ،
شعر دفتريمه من سنى آى قىز .
جهانلا دكىشىم عارسىز شاعرم ،
دوداغىندان آخان كلمنى آى قىز .

* * *

من آلقىشلامارام هر يئتن قىزى ،
بوداقدان بوداغاھى ئوتون قىزى ،
سنە چوخ ياراشيراي وطن قىزى ،
باشينا ئورتىنده تيرمنى آى قىز

* * *

ذوق آليپ بوي آتدىن ايلك ياشلاريندان ،
گوزل طبيعتىن ناخىشلاريندان ،
ايىنجه ليك توکولور باخىشلاريندان ،
نيله ير گوزلرين سرمنى آى قىز

* * *

سنبوللر باش آچىپ دولدو قجادنه ،
زمىلر بورونر بهار عطريينه .
چيقاندا گلزارا چىچكلرسنه ،
دئىير بوداغىمدان درمنى آى قىز ،

* * *

بیرگون نشانلىنلاقاچىب نظردن ،
عشقين سوراغىنى آلدىن سحردن ،
ناڭهان بيركولك اسى خىزىدەن ،
آچدى سىنندىكى دىگمنى آى قىز

* * *

ايشده بولاق كىمى قايىنا ياندا سن ،
توبىداقاوال چالىب اوينا ياندا سن ،
مىن هنرتوكولور بار ما غىندا سن ،
خالچا يا ووراندا ايلمنى آى قىز ،

* * *

سحر گوزلرىنى آچىب اذاندا ،
اريشهلى آشىن قايىنارقا زاندا ،
ياخشى ياديمدار بوستان پوزاندا ،
چاغىردىن كومگە حلمنى آى قىز .

* * *

قىدىنه قالما سامقىنارا ئىلمنى ،
سالماز خىالىنابير گوزل منى ،
سندە توى گونوندە يادا سال منى ،
چاغىر شنلىكىنە سەن منى آى قىز

* * *

بىر باك دوغاسان اى گوزل قادىن
بىغا ئوز باشىنا وطن اولادىن
يازىلسىن تارىخە حجر تك آدىن
سېرداشىن بىلە سەن طرانى آى قىز

* * *

سئوگيليم

سندن اوزا خذايام چاتماير اليم ،
او جيران با خيشلى يارا سئوگيليم ،
قلبيمى قلبىنه با غلايان تئللر ،
گوروم كى اولماسين پارا سئوگيليم .

* * *

سانمادىلنچىم عشقىمده اى يار ،
قلبىم گونش كىمى دايىم پارىلدار ،
من دونمز فراهادام اشىتىسىن اغيار ،
دوشىمده طوفانا قارا سئوگيليم .

* * *

ئوتدون سايماز يانا بىر آخشام چاغى ،
سولدو حياتىمین عمور يارپاغى ،
انصافمى طرانىن اووى اوولاغى ،
گندىب قىمت اولا " سارا سئوگيليم .

* * *

سئوگيليم يادىندا وارمى بيرگئجه)
سن ئوز قاپىنزا دور موشدون تكجه ،
فوندوم كنارنىيا با خىب گىزلىجە
يوخ دئدىن توش اولدوم خاراسئوگيليم .

* * *

آچدیم ئورگیمین دفترین سنه :
 گوستردیم قلبمین هریئرین سنه
 سویله دیم عشقمین اثربن سنه
 ایندی سنینله دیر چاراسئوگیلیم

* * *

بىلىرم بودوران دولانماز بئله :
 عشقىمه سئس وئریب گليرسن ديله
 توى دوتوب اوينارىخ و ئریب الاله
 مظراپ توخوندو قجاتارا سئوگیلیم

* * *

دئدىم بوعشوه نازعېس دگىلە .
 دئدىن كونلوندكى هوس دگىلە
 دئدىم من عاشقم بوبس دگىلە ؟
 گل آچ ئورگىمى آراسئوگىلیم

* * *

گولدى بھار كىمى فاشىن قابا غىن ،
 آچىلدى ئوزوندن گللى ياشما غىن ،
 گوردوم غنچە لندى اينجە دوداغىن ،
 دئدىم كە يئتىشدىم يارا سئوگىلیم

* * *

آللا تما دينى

هرگون مىن نازىلە چىقىب قارشىما
سۇيىپ سۇيىلمىگە جان آتمادىنمى
عشقىن نە اولدوغۇن بىلمىزدى كونلۇم
ئوزۇن بوسودانى اويا تما دينى

* * *

عشقىن شاراھسى چا خدى گوزوندن
دئدىم اى فيتنە كارچىقما ئوزوندن
گلى ياشما غىينى آچىب ئوزوندن
گوز آتىب قاشىنى اوينا تما دىنى ।

* * *

دئدىن گل آل منى دئدىم باش ئوسته ।
قوندو گولوشلىرىن بېرجوت قاش ئوسته .
سيىندىردىن عەھدىنى چالدىن داش ئوسته
ۋەرد بىگىن الغارى او نو تما دىمى . ؟

* * *

دينلە گو يورچىنيم گل منى دينلە ؛
عشقىمىن داستانى ئوتوب سىنىنلە .
بېرگون پىنجرىنى آچىب الينلە ،
منه بېردىستە گل سن آتمادىنمى ؟

* * *

دئدىم هاردا قالدى شىرىن دىللرىن ؛
دئدىن فاصلە وار دريادان درىن .
دئدىم كورپوا ولسون قاراتئللرىن ؛
يوخ دئىب طرلانى آلداتما دينى . ؟

* * *

نازینا قربان

ای نازلی دلبریم نازینا قربان .
 سن گلن بولارین توزوناقربان .
 نمکسیزداد اولماز سن نمکلیسین ،
 شیرین اطوارینا دوزونا قربان .
 گونش جمالینی گورجک او تاندی ،
 دئدی سن گونشس اوه زونه قربان .
 آنالاردو غما بیب سینین تک گوزل ،
 بئله بیر آنانین قزینا قربان .
 سن ماھنی دیبیندە بلبللر سوسار ،
 چال او خوای جانان سازینا قربان .
 عشقوندە جان و برسم دیریلسیم یئنه ،
 او حیران با خیشلی گوزونه قربان .
 او غروندا درد غم گلسه اوستومه ،
 قوي گلسين بو دردین بوزونه قربان .
 او زائلی عزیز دیر هاشم طرلانا ،
 بوائلین داغینا دوزونه قربان .

* * *

من يارا بندم

هجران سوزى بيردىلىك افسانىيە قالسىن .
 ناكاملىقى قوى مجنون ديوانىيە قالسىن .
 بلبل گله پروانە شمعە من يارا بندم ،
 جنت پريسي زاهده روحانىيە قالسىن .
 سجادىيە ئوزقويسا ماڭر ئوزصنميم وار ،
 روحسوزصنمى سئومگى بتخانىيە قالسىن .
 اغياره ئورك وئرمە دئدىم عاشقىنیم من .
 كونلۇم ئووی سنسىز دئدى ويرانىيە قالسىن .
 گل: گل گوزلىم قويىنونى آچميش سنه كونلۇم ،
 حسرتله با خىب يانماقى بيگانىيە قالسىن .
 يئل وورسا ايپك تئللرىنى ائتسە پريشان ،
 ال دىمە اونازحىمتى قوى شانىيە قالسىن .
 عاقل مى ايچر دو ستلار ايلە با هم اولاندا ،
 مى دوشگونونون بادە سى مىخانىيە قالسىن .
 طران گلامىن جوهرىنى يازغزليندە .
 قوى قىيمتى آز بوش سوزى پرچانىيە قالسىن .

* * *

د يىلدن د يلە

بىرگۈزىل سە ودىم عجب دوشىدى آدىم دىلدىن دىلە .
 عاشقىم قورخوم ندىرى قوى يايىلىسىن ائلدىن ائلە .
 ئوزگۈلۈم وارچىخ شادام ، ئوزگە يارى سە و مزكۇنۇل ،
 هىزە عاشقلەر كىمى من قونمارام گىلدىن گولە .
 چون اميدوصل يارگۇن تك عياندر قلبىيمە ،
 بوسېب دن عشقىيمىز طغىان ائدىرى اىيلدىن اىلە .
 عصرمىن فرهادىم ئوزيارمىن اوغرۇندامىن
 دوشموشم طوفانلارادرىالارا سئلدىن سئلە
 المىش الدن عقلىيمى دلدارمىن شوخ تئللەری ،
 تئل دئدىم عارف بىلەر چوخ فرقى وارتئلدىن تئلە .
 يارىيولوندا جانىينا افسوس يئمە مردانە اول ،
 ياراكەيىك رنگ اولوب ھېيج دونمە سىين يئلدىن يئلە .
 طرانام آذرلىيم ماوى سمالىردىير يئرىيم ،
 سئومىشىم آزاد اولام پرواز ائدم ائلدىن ائلە .

* * *

ملی مسئله باره سینده

وطنیمیز آذربایجانین قدیم بیر کچمیشی واردیر. بوئولکنین ایرانین هئچ بیریئریندە نظیری اولمايان محسول یئتىرن تورپااغى ، انسان عقلینى حىرتەكتىرن ياشىل زمیلىرى ، بركتلى باغلارى و تميز آب و هواسى ايله قدیم زمان لاردان اطرافىنى آلان چولاخ تیمور كىمىي بېرىتىجى جهان گىرلىرىن نظرىنى ئوزونه جلب ائتمىشدەر . او دۈرىكى آذربایجان قرنلىرى بويو دوئگوش میدانلارينا چئورىلمىشدىر . دوشمنلىرىن سوپى آخا — آخا بوتور پاغاڭوز تىيمكىشىۋاونى منىمسە مك اىستەمىشلر . اما خلقىمېزىن بوتون دنيادا مشهوراولان ئوز قەھرمانلىقلارى ايله بواشغالچىلارين ئونوندە تمام قدرتىلە دايامىش و دوغما يوردونى ياغىلاردان قورموشدور . جوانشىر كىمىي سرگىدە لرمىز باككىمىي قەھرمانلارىمۇز ایران مستبدلىرىنن علیهينه آياغا قالخىميش ستارخان ، باقرخان و خىابانىلر و بوپۇك پىشە ورى كىمىي ملى رهبرلىربونا پارلاق نمونه دىر . بوملى قەھرمانلارين وجودە گلمسى ھىچدە تصادفى اولما مىشدىر . چون آذربایجان يوخارىدا آدىن چىكىمېز خارجى اشغالچىلاردا سونردا ایران حاكمىرىنин و فارس شونىستلىرىنин تحت خشار و تحقىر لرى نىن عذاب و ئىرجى آغىرييوكلىرى آلتنىدا ، بئئلىرى بوكولمۇش دوام كتىرە بىلەدىگى حالدا ئوز سىسىلىرىنى عصىللىاردا نشان وئرمىشدىر . خارجى امپيرىالىلىرىن بىرىنجى دنيا محاربە سىندىن سونرا روس قازاخ اوردو سوندا خدمت ائدن قىدر رضاخانى كودتا وسىله سىلە دولت باشچىسى سونرا تاج گذارلىق ائدىب ، شاه اولاندان بو طرفە خلقىمېزىن آغىر و قاراگونلىرى باشلاندى . وطنىمېز آذربایجان ، ایرانين زرخىز بېرىنقطەسى اولماقلە برابر بورادا هىچ

بیر آبادلیق ویا صنعتی فسمته اهمیت وئریلمه میشدير . خلقیمیزی سیاسی جریانلاردا کناردا ساخلاماق وئوز حقلرینی طلب ائدیب سسلری چیخماسین دئیه اونلاری مادی ، اقتصادی جهتدن گئریده ساخلا میشدير . او دورکی آذریلر بیر پارچا چوئرکدن او توری تهرانا و ایرانین باشقانایش مرکز لرینه کوئ چوب گئتمیشلر . بونونلابئله دئمک اولارکی آذربایجانلیلارین یا کردستانین خود مختارلیق ایستئیب ایران داخلینده ئوز وطنلرینی ئوزلری اداره ائتمک حقلری واردیر . شاعره حؤمەت بىللوری خانم حقلی اولراق یا خشی دئمیشدير .
 نئیلیریک ایرانی بیزگر آذربستان او لماسا ،
 جان نه لازیمدیر بیزه ، آذربگستان او لماسا ؟

هر آذربایجانلی خود مختارلیق مسئله سینی آرایا چگمگدە بواو دئمک دگىلدىرگى بیز یا خامیزی کناره چكىپ باشقان ایران خلقىرینین آزادلیغى ايله علاقمیز يوخدور . خير ، بئله دگىل . بوا آذربایجان خلقىنین شأنینه اويان بىرمىسىلە ولا بىلىم . بىر آذربىلر خود مختارلىقدان دانىشاندا كردستان و تمام ملي واحد لرى نظرده دوتوروق . بو مسئله نى مەھدى باز رگانين انقلابى دولتى نظر ده دوتوب حياته كېچىرتسە ، ایران خلقىنى يۈزمىنلرلە شهيد وئریب فاسد رژیمی آرادان آپاریب و آمریكا امپریالیسلىرىنە غلبه چالماقلە ، بو مقدس انقلابىن پايە لرى داها دا محکم اولوب و اونلارىن بىرداها ایراندا رىشه سالماق آرزولارینى گورا آپارالار . خلقیمیزین امام خمینى نىن شاه خائنه و اونون وابستە اولدوغو امپریالیسلىرە دونيا مظلوم خلق لرى علیه يىنه قالخانى سەھيونىستىركىمى عرقچى انسان دوشمنلىرىنە قارشى آپاردىغى بارىشماز مبارزە يە بوئيوك قىمت قائل اولدوغو حالدا ، ئوز ملي و بومى آزادلیغى نى قورو يور ، بوتون ایران زحمتكش لرى نىن حقوقوندان دفاع ائدیر و ئوز دىلى يىنى ابتدائى كلاسلىarda آذرى دىلىنinin تدریس او لماغىنى

داطلب ائدير . بوفرعى بير مساله ميز دير . اساسلى مسئله لرداها دا آچيق آيدىن مرا منا مەممىزدە دئىيلىپ . بىز "آذربايجانلىلارى فارس ائتمك" فكرى باره سىنده هئچ بير زمان راضى اولا بىلمرىك . چون مىن ايللر بوندان اول بىزيم آتابابالارىمېز بودىلە دانىشىپ و بودىلە دە ئۆز كورپە لرىنه لايلا دئمىشلر . بويوك شاعرلىرىمېزدىن فضولى ، نسيمى بودىلە يازىپ يارا تمىشلار . دىلىمېزدە اولان ملى فولكولوروموز بونا پارلاق بىرمىتالدىر . بىزيم ملى مسئله مىزى دانماق يا محدود ائلمك انقلابى بير دولتين روحونا اوېغۇن اولا بىلمز . بومسئله نى دانماق فقط محمد رضا كىيمىن شاھلارين چىركىن سياستىينە يارا شابىلر . فارس شونىسلرىن روزنامە دچاپ ائدىكلىرى بىر پىشىنەدا توجھا ئەمكداها ياخشى اولار ((آذربايغانلىلارين آناندان تازە اولان كور پەلرىنى اونلار دان آلىپ باشقابىر فارسى محىتىدە تربىيت ائتمك لازىمىدىر تا اونلار ياشادولاندان سونرا ئوز آنا دىللرىنى دانىشا بىلە سىنلر !)) بئلەبىر فكر فقط هىيتلر كىمى فاشىست لرىن پوج كله سىنده بىلە نە بىلر .

انتشارات نوپا
قيمة ٩٥ ريال